

## Social- och hälsovårdsutskottet

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till tobakslag och till vissa lagar som har samband med den**

**Regeringens proposition till riksdagen om komplettering av regeringens proposition till riksdagen med förslag till tobakslag och till vissa lagar som har samband med den (RP 15/2016 rd)**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till tobakslag och till vissa lagar som har samband med den (RP 15/2016 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Regeringens proposition till riksdagen om komplettering av regeringens proposition till riksdagen med förslag till tobakslag och till vissa lagar som har samband med den (RP 15/2016 rd) (RP 58/2016 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

#### *Utlåtande*

Utlåtande har lämnats av  
- grundlagsutskottet GrUU 17/2016 rd

#### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Meri Paavola, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Laura Terho, social- och hälsovårdsministeriet
- regeringsråd Ismo Tuominen, social- och hälsovårdsministeriet
- lagstiftningsråd Timo Makkonen, justitieministeriet
- polisinspektör Juha Henttala, Polisstyrelsen
- polisöverinspektör Samppa Holopainen, Polisstyrelsen
- tullöverinspektör Anna Kallio, Tullen
- överprovisor Kristiina Pellas, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet
- överinspektör Reetta Honkanen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
- överläkare Antero Heloma, Institutet för hälsa och välfärd (THL)

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

- hälsoingenjör Teemu Holmén, Helsingfors stads miljöcentral
- sakkunnig Tarja Hartikainen, Finlands Kommunförbund
- CA Manager Berth Sundström, Philip Morris Finland Oy
- organisationschef Paula Hellemaa, Allergi- och Astmaförbundet rf
- chef Tuula Sundman, Förebyggande rusmedelsarbete EHYT rf
- hälsoexpert Maija Kolstela, Andningsförbundet rf
- styrelseledamot Teija Ojankoski, Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjä ry – KOVA
- jurist Kai Massa, Turism- och Restaurangförbundet rf
- direktör Ilkka Nieminen, Finlands Dagligvaruhandel rf
- specialsakkunnig Kaarina Tamminiemi, SOSTE Finlands social och hälsa rf
- ordförande Pekka Puska, ASH Finland rf
- ordförande Patrick Lindgren, Finlands Bostadsaktieägare rf
- verkställande direktör Mika Hokkanen, Finlands Bensin- och Trafikservicehandlarförbund FBF rf
- verkställande direktör Tero Heikkilä, Finlands Disponentförbund rf
- juridisk expert Tommi Leppänen, Finlands Disponentförbund rf
- chefsjurist Jenni Hupli, Finlands Fastighetsförbund rf
- överläkare för hälsofrämjande, docent Eeva Ollila, Cancerorganisationerna
- direktör Anna Mäkelä, Tupakkateollisuusliitto ry
- redaktör, expert Teemu Pyyluoma, Vapers Finland ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- Tullen
- Finlands näringsliv rf
- Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ rf
- Servicefacket PAM rf
- Fackorganisationen för högutbildade inom socialbranschen Talentia rf
- Finlands Fastighetsförbund rf
- Vuokralaiset VKL ry.

## PROPOSITIONERNA

### *Proposition RP 15/2016 rd*

Regeringen föreslår att det stiftas en ny tobakslag. Dessutom föreslås tekniska ändringar i läkemedelslagen, lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet, lagen om rättegång i marknadsdomstolen, lagen om tobaksaccis, lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland, lagen om statsandel för kommunal basservice och informationssamhällsbalken.

Genom tobakslagen och de författningar som utfärdas med stöd av den genomförs Europeiska unionens nya tobaksdirektiv. Vidare ska flera andra ändringar genomföras, som avser att förhindra att någon börjar använda tobaksprodukter och att nikotinberoende uppstår, främja att

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

människor slutar använda tobaksprodukter och relaterade produkter och skydda befolkningen mot exponering för tobaksrök.

Ändringar som genomförs med anledning av tobaksdirektivet är bland annat att vissa tillsatser i tobaksprodukter förbjuds och att ett förbud mot karakteristiska dofter och smaker som mentol i cigaretter och rulltobak införs. På tobaksförpackningarna krävs kombinerade hälsovarningar, bestående av en varningstext och en motsvarande bild, som följer tobaksdirektivet. Förpackningarnas spårbarhet förbättras för att förhindra olaglig handel med tobaksprodukter.

Det ska i regel inte längre krävas försäljningstillstånd enligt läkemedelslagen för försäljning av nikotinvätskor som förångas med hjälp av elektroniska cigaretter. I stället tas elektroniska cigaretter, nikotinvätskor och andra vätskor för användning i dem på ett heltäckande sätt in i bestämmelserna i tobakslagen. Produkterna ska uppfylla stränga krav på kvalitet och säkerhet i enlighet med tobaksdirektivet och förhandsanmälan krävs innan de släpps ut på marknaden. På förpackningarna krävs dessutom en varningsmärkning om nikotin.

Utöver dessa ändringar som föranleds av tobaksdirektivet föreslås till exempel ett förbud mot försäljning och införsel av alla rökfria tobaksprodukter, en tidsgräns för införsel från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, förbud mot distansförsäljning av vissa produkter och anmälningsplikt för partihandel. Bostadssammanslutningar får större möjligheter att skydda boende för tobaksrök på balkonger och på övriga utomhusområden samt inne i lägenheter.

Propositionen innehåller också nationella bestämmelser för elektroniska cigaretter och nikotinvätskor. De gäller till exempel åldersgränser för köp, tillståndsplikt för försäljning, förbud mot marknadsföring, framläggande och distansförsäljning, förbud mot karakteristiska dofter och smaker, restriktioner i införseln samt användningsförbud i lokaler där man inte får röka. För tobaksurrogat, till exempel så kallat energisnus, föreslås striktare bestämmelser.

Lagarna avses träda i kraft den 20 maj 2016, då tobaksdirektivet senast ska vara genomfört. I den föreslagna tobakslagen finns flera bestämmelser om övergångsperioder.

### *Proposition RP 58/2016 rd*

I propositionen föreslår regeringen kompletteringar i regeringens proposition med förslag till tobakslag och till vissa lagar som har samband med den. Det ska vara förbjudet att röka inne i ett kommunikationsmedel i privat bruk, när en person som inte fyllt 15 år vistas där. Förbudet ska dock inte gälla bostadsutrymmen i kommunikationsmedel.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Som regeringen säger i motiven till propositionen har Finland varit en föregångare inom tobakspolitiken ända sedan 1976, när den gällande tobakslagen stiftades. Rökningen har minskat både bland unga och vuxna, i synnerhet sedan millennieskiftet. Trots det är rökning fortfarande ett stort problem för folkhälsan i vårt land och den orsakar årligen omkring 4 400 fall av för tidig död.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

EU:s nya tobaksdirektiv skärper bestämmelserna om tillverkningen av tobaksvaror och om deras förpackningar, och samtidigt utvidgas lagstiftningen till att omfatta exempelvis elektroniska cigaretter. Ändringar som beror på direktivet är bland annat förbud mot vissa tillsatser i tobaksvaror, exempelvis smaktillsatser som mentol. Tobaksdirektivet genomförs med den nya tobakslagen och författningar som utfärdas med stöd av den.

Ändringar som inte ingår i tobaksdirektivet är att tobakslagen bland annat innehåller förbud mot införsel och försäljning av rökfria tobaksprodukter, restriktioner i resandeförseln, förbud mot distansförsäljning och utvidgning av rökförbudet. Vidare innehåller propositionen nationella tilläggsbestämmelser för elektroniska cigaretter och nikotinvätskor, såsom åldersgräns för köp, förbud mot framläggande, förbud mot distansförsäljning och förbud mot användning i lokaler där rökning är förbjuden.

Målet med tobakslagen är att vi i Finland ska sluta använda både tobaksprodukter och andra nikotinprodukter senast 2030 (Ett rökfritt Finland), enligt propositionen. Med detta avses att under 5 procent av befolkningen använder tobaks- eller nikotinprodukter dagligen 2030. Hälsoinriktad tobakspolitik har blivit vanligare över hela världen och ett flertal länder har godkänt stränga tobakslagar, med framför allt rökförbud. Precis som Finland har en del länder satt som mål att invånarna ska sluta använda tobaksprodukter.

Med hjälp av de föreslagna bestämmelserna kan man minska tobaks- och nikotinprodukternas attraktionskraft och det beroende som de framkallar, förhindra att barn och unga börjar röka och skydda befolkningen mot exponering för tobaksrök. Utskottet tillstyrker lagförslagen med ändringar.

### *Ingredienser, detaljhandelsförpackningar och distansförsäljning*

För att genomföra tobaksdirektivet föreslår regeringen nya bestämmelser om bland annat ingredienser i och utsläpp från tobaksprodukter och om tillverkares och importörers skyldigheter i dessa fall. Karakteristiska dofter eller smaker förbjuds i cigaretter och rulltobak, men exempelvis mentolcigaretter får enligt direktivet säljas till och med den 20 maj 2020. Förbudet bygger dels på tobaksdirektivet, dels på WHO:s ramkonvention om tobakskontroll.

För att göra rökning mindre attraktivt och förhindra att barn börjar röka är det viktigt att användningen av smaktillsatser inskränks på det sätt som regeringen föreslår. I tobaksprodukter får exempelvis inte sådana tillsatser användas som syftar till att ge intryck av energi och vitalitet eller av hälsovinster med produkten. Cigaretter eller rulltobak får inte i någon beståndsdel innehålla smaktillsatser som gör att tobaksproduktens doft, smak eller rökintensitet förändras. Till exempel förbjuds så kallade klickcigaretter, som användaren kan ändra smaken på genom att ha sönder en kapsel som finns inne i cigaretten.

För att genomföra tobaksdirektivet krävs det hälsovarningar på detaljhandelsförpackningar och varningarna måste bestå av både text och bild. Kravet gäller förpackningar för alla tobaksprodukter för rökning för att befolkningen inte ska få den felaktiga uppfattningen att en del produkter är mindre skadliga.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

Tobaksdirektivet tillåter förbud mot gränsöverskridande distansförsäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Alternativt ska medlemsstaterna införa registrering av återförsäljare som bedriver sådan försäljning och kräva att försäljarna kontrollerar köparens ålder. Metoderna är enligt propositionen otillräckliga för att garantera att produkter som strider mot tobaksdirektivet inte når konsumenterna och att minderåriga inte kan komma åt tobaksprodukter och relaterade produkter. Genom förbud mot både gränsöverskridande och nationell distansförsäljning kan det förhindras att bestämmelserna kringgås med etablering i utlandet.

### *Elektroniska cigaretter och nikotinvätskor*

I Finland betraktas nikotinvätskor till elektroniska cigaretter som läkemedel, och de kräver försäljningstillstånd enligt läkemedelslagen. Nikotinvätskor har en sammansättning och en effekt som påminner om nikotinersättningsmedel för rökavvänjning och också ersättningsmedlen kräver försäljningstillstånd enligt läkemedelslagen. Huvudregeln i tobaksdirektivet är att det ska tillämpas på elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare för nikotinvätskor. Enligt propositionen har ett av problemen med den gällande nationella lagstiftningen varit att det är svårt att övervaka när nikotinvätskor beställs från utlandet.

I lagförslaget föreskrivs det om elektroniska cigaretter och nikotinvätskor till dem och om påfyllningsbehållare i överensstämmelse med tobaksdirektivet. I fortsättningen måste varorna uppfylla kvalitets- och säkerhetskraven i direktivet. Tillverkare och importörer är skyldiga att till Valvira lämna in de förhandsanmälningar om sina produkter som tobaksdirektivet kräver plus årliga rapporter bland annat om sina försäljningsvolymer.

På detaljhandelsförpackningar med elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare måste det finnas hälsovarningar, ingrediensförteckningar och bipacksedlar i överensstämmelse med tobaksdirektivet. Vidare ska tillverkarna och importörerna upprätta ett system för att följa de skadliga effekterna av sina produkter. Dessutom förbjuds marknadsföring av elektroniska cigaretter och nikotinvätskor. Nikotinvätskor som beviljats försäljningstillstånd enligt läkemedelslagen eller som presenteras på ett sätt som gör att de hör till läkemedelslagens tillämpningsområde faller utanför tillämpningsområdet för tobakslagen.

Vuxna rökare kan övergå till att använda elektroniska cigaretter, när försäljning av elektroniska cigaretter och nikotinvätskor blir tillåten i Finland i enlighet med tobaksdirektivet. På grund av hälsoriskerna med elektroniska cigaretter och vätskor till dem föreslår regeringen att det precis som beträffande tobaksprodukter införs nationella bestämmelser som är strängare än kraven i tobaksdirektivet.

Tobaksdirektivet gäller inte nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter och inte heller så kallade e-shishor som redan är fyllda med nikotinfri vätska. Sådana vätskor, med undantag för nikotin, kan ha precis samma sammansättning som nikotinvätskor. Därför är det befogat att vissa bestämmelser om nikotinvätskors kvalitet och säkerhet i tobaksdirektivet också tillämpas på nikotinfria vätskor för elektroniska cigaretter.

Genom att göra elektroniska cigaretter mindre lockande kan man exempelvis förebygga att små barn blir nikotinförgiftade och att de elektroniska cigaretterna blir en ny inkörsport till nikotinbe-

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

roende för minderåriga. Preliminära studier visar att också inandning av ångan i elektroniska cigarettor kan medföra hälsorisker, som vi fortfarande har otillräckliga kunskaper om, påpekar utskottet.

Det ska vara förbjudet för personer under arton år att inneha nikotinvätskor, men det föreslås inget straff för överträdelse av förbudet. Bestämmelserna motsvarar det gällande förbudet för innehav av tobaksprodukter, som alltså inte ändras. Förbuden förhindrar att barn och unga utvecklar nikotinberoende, menar utskottet. Samtidigt noterar utskottet att polisen inte ges befogenheter att beslagta produkterna. När det i fortsättningen blir aktuellt med att se över straffbestämmelserna bör man överväga om det behövs bestämmelser om rätt att beslagta produkter.

### *Rökfria produkter och tobakssurrogat*

Regeringen föreslår förbud mot försäljning och annan överlåtelse av alla rökfria tobaksprodukter och förbud mot införsel av dem. Exempelvis tuggtobak och tobak för användning i näsan blir förbjudna på samma sätt som tobak för användning i munnen. Det är fråga om produkter som än så länge använts mycket lite i Finland, men som utnyttjats exempelvis för att försöka kringgå förbudet mot införsel av tobak för användning i munnen.

Tobakssurrogat som energisnus används på samma sätt som tobaksprodukter, och med hjälp av dem kan också mycket unga imitera användning av riktiga tobaksprodukter. Den typen av produkter anses sänka tröskeln för att börja röka. Enligt tillverkarna är energisnus avsett för dem som använder snus eller vill sluta röka, men enligt en undersökning om ungas hälsovanor har 9 procent av alla pojkar i åldern 14—18 år testat energisnus.

Vissa tobakssurrogat är dessutom förknippade med liknande hälsorisker som riktiga tobaksprodukter. I örtcigaretter har det exempelvis upptäckts till och med högre halter av tjära, kolmonoxid och vissa andra karcinogener än i cigaretter som innehåller tobaksplanta. Dessutom innehåller nikotinfria vätskor för förångning ofta smaktillsatser och enligt undersökningar kan inhalation av dem medföra sanitära olägenheter.

Det behövs heltäckande reglering av rökfria produkter och tobakssurrogat, eftersom de medför hälsorisker och inte minst eftersom det finns tecken som tyder på ökad användning bland unga, menar utskottet.

### *Rökförbud i bostadssammanslutningar*

Förbuden mot rökning i boendesammanhang utgår från att var och en i en bostadssammanslutning har rätt att röka i sin egen bostad, på sin egen balkong och på sitt eget utomhusområde, om det inte har negativa effekter för övriga boende. Därför föreslår regeringen inget generellt rökförbud exempelvis på alla balkonger. Men i synnerhet rökning på balkong kan medför olägenheter i form av rök på de närmaste balkongerna och inne i lägenheterna närmast intill. Därför ska bostadssammanslutningar kunna ansöka om att kommunen meddelar rökförbud på balkongerna till lägenheterna i en bostadssammanslutnings hus, utomhusområden som används av lägenheterna och inne i lägenheterna. Förbudet mot rökning på balkong avses också gälla elektroniska cigaretter, men rökförbudet i bostadsrum i lägenheter avser däremot inte elektroniska cigaretter. När en

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

ansökan är aktuell ska bostadssammanslutningen underrätta innehavarna till de lokaler och områden som avses i ansökan och ge dem möjlighet att uttrycka sin åsikt.

Enligt lagförslaget är det den kommunala myndigheten som ska meddela rökförbud, om tobaksrök på grund av utrymmets eller områdets konstruktioner eller andra omständigheter kan sprida sig till ett annat liknande utrymme eller område. Ett annat villkor för rökförbud i bostadsrum i en lägenhet är att det genom reparation eller ändring av konstruktionerna skäligen inte går att förhindra att rök sprider sig till andra lokaler och att innehavaren innan förbudet meddelas har getts möjlighet att förhindra rökspridningen med egna åtgärder. Exempelvis bestämmelserna om ansvarsfördelningen i husbolaget och eventuella bestämmelser i bolagsordningen avgör vilken part som ska reparera eventuella fel i konstruktionerna och svara för kostnaderna. Rökolägenheter som sprider sig mellan lägenheter kan ofta åtgärdas med enkel reglering och reparation av ventilationen. Följaktligen ska bostadssammanslutningar enligt propositionen praktiskt taget alltid ta reda på om rökspridningen kan förhindras till en rimlig kostnad, innan de ansöker om rökförbud.

I sitt utlåtande påpekar grundlagsutskottet att lagförslaget inte skiljer mellan bland annat sporadisk och liten rökspridning. Grundlagsutskottet anser att rökförbud bör kompletteras med villkor för meddelande av förbud. Villkoren ska gälla hur skadliga effekter rökspridningen orsakar andra och hur betydande och väsentlig olägenheten för boendet är. Med hänvisning till grundlagsutskottet föreslår social- och hälsovårdsutskottet att 79 § ändras till att rökförbud ska meddelas om tobaksrök kan sprida sig till de lokaler och områden som anges i paragrafen annat än i undantagsfall. Utskottet anser att det med hänsyn till målen i 1 § och främjande av folkhälsan inte är ändamålsenligt att i övrigt införa de villkor för rökförbud som grundlagsutskottet föreslår. Den typen av villkor försämrar möjligheterna att garantera de boende rätt till ren inandningsluft samtidigt som villkoren skulle göra det svårt att nå målen.

Om en bostadssammanslutning inte ansöker om rökförbud trots att förutsättningar för ett förbud finns, kan de boende som lider av röken ta till ett förfarande enligt hälsoskyddslagen. Då kan sammanslutningen bli tvungen att ändra konstruktioner i huset eller så kan ett rökförbud eventuellt meddelas genom ett myndighetsbeslut efter grundligare undersökningar.

Enligt lagen om bostadsaktiebolag måste styrelsen ha ett beslut från bolagsstämman för att få vidta åtgärder som väsentligt påverkar användningen av en lägenhet som innehas av en aktieägare. Det är bolagsstämman som har rätt att besluta att bolaget ska ansöka om rökförbud och bolagsstämman kan göra det genom ett majoritetsbeslut. För att frågan ska tas upp på föredragningslistan räcker det med att en aktieägare lämnar in ett skriftligt förslag. Extra bolagsstämma ska sammankallas om en tiondel av aktieägarna begär det. När beslutet fattas på en bolagsstämma har också de aktieägare som innehar de berörda utrymmena eller områdena möjlighet att ge sin syn på frågan om att ansöka om rökförbud. I sina beslut är bolagsstämman skyldig att ta hänsyn till bestämmelserna om aktieägarnas likställighet i 1 kap. 10 § i lagen om bostadsaktiebolag. Förbud kan nämligen inte bara ansökas för utrymmen och områden som innehas av vissa aktieägare, om omständigheterna för rökspridning är likvärdiga i aktieägarnas utrymmen och på deras områden.

Beträffande 79 § 1 mom. föreslår grundlagsutskottet att social- och hälsovårdsutskottet överväger om tobakslagen bör kompletteras med en informativ hänvisningsbestämmelse till de relevanta bestämmelserna i lagen om bostadsaktiebolag. Bestämmelserna om rökning i bostadssamman-

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

slutningar i tobakslagen ska inte bara gälla aktiebolag som avses i lagen om bostadsaktiebolag, utan också bostadsandelslag, de hyreshus som avses i 2 § i lagen om samförvaltning i hyreshus (649/1990) och annat hyreshusbestånd. Bostadssammanslutningars beslutsordning och deras rätt eller skyldighet att reparera byggnadskonstruktioner och ansvaret för kostnaderna regleras i respektive lagar och kan i exempelvis bostadsaktiebolag vara olika beroende på bolagsordningen eller beslut från bolagsstämmor. Utskottet anser det inte vara lämpligt att lägga till hänvisningsbestämmelser i lagförslaget.

### *Förbud mot rökning i kommunikationsmedel*

Enligt den kompletterande propositionen (RP 58/2016 rd) ska det vara förbjudet att röka inne i ett kommunikationsmedel i privat bruk, när en person som inte fyllt femton år vistas där. Förbudet gäller inte bostadsutrymmen i kommunikationsmedel. Inget straff föreslås för överträdelse av förbudet.

Grundlagsutskottet påpekar i sitt utlåtande att förbudet avser situationer där skyddsobjektet är en person under femton år. I ljuset av forskningsresultat finns det också tydliga hälsorisker förknippade med passiv rökning. Vuxna har bättre förutsättningar än barn – så gott som fullgoda möjligheter – att vara med och bestämma över om man röker i bilen eller inte, påpekade grundlagsutskottet. Den som röker kan också stanna bilen och stiga ut för att röka. Däremot har inte barn nödvändigtvis samma möjligheter eller förutsättningar att handla annorlunda. Grundlagsutskottet ansåg att de aspekter som tas upp ovan plus skillnaderna mellan det nu föreslagna rökförbudet i bilar och propositionen från 2010 gör att förbudet enligt en samlad prövning blir väsentligt mycket mindre problematiskt i konstitutionellt hänseende när det gäller de allmänna villkoren för att begränsa de grundläggande fri- och rättigheterna. Vidare ansåg utskottet att 74 § 2 mom. om rökning i bil kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning. Utskottet påpekade trots allt att propositionen har drag av överreglering: det är inte befogat att genom lag förbjuda allt som inte anses vara acceptabelt eller önskvärt i samhället. Man bör undvika symboliska förbud som också bara i symbolisk bemärkelse går att övervaka.

I den kompletterande propositionen hänvisar regeringen till vetenskapliga studier och framhåller att passiv exponering för tobaksrök är skadligt för barns hälsa. Enligt en studie stiger halten av tobaksrök till samma nivå som på de mest rökiga restaurangerna när man röker i bilen. Exponering för tobaksrök skadar bland annat barnens artärer och ökar förekomsten av astma, allergisk snuva och bronkit.

Social- och hälsovårdsutskottet framhåller att ett förbud kan medverka till större medvetenhet bland rökare om passiv exponering för tobaksrök, särskilt om de skadliga hälsoeffekterna för barn. Kommunala myndigheter har dock så gott som obefintliga övervakningsmöjligheter att på riktigt och effektivt ingripa vid olaglig rökning. Förbudet förväntas emellertid ytterligare kunna minska rökning i bil. Den formen av rökning har minskat avsevärt enligt en studie från i fjol. Undersökningar visar att förbudet har omfattande stöd i befolkningen. Med avseende på hälsoskyddet för barn är det lämpligt att lagförslaget i den kompletterande propositionen godkänns utan ändringar.



## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### *Införsel*

Det blev 1995 förbjudet att i näringsverksamhet sälja eller på något annat sätt överlåta tobak för användning i munnen, bland annat snus. Bestämmelserna om tobak för användning i munnen har skärpts sedan dess och i den gällande tobakslagen förbjuds också import, försäljning och annan överlåtelse av tobak för användning i munnen också annars än i näringsverksamhet. Importförbudet gäller också anskaffning och mottagande av den typen av tobak per post eller på något annat liknande sätt från utlandet. Privatpersoner får dock föra in tobak för användning i munnen som resgodis i begränsad mängd (högst 30 dosor à 50 gram) för eget bruk.

Lagförslaget innebär förbud mot försäljning och annan överlåtelse av alla rökfria tobaksprodukter och mot införsel av dem. Exempelvis tuggtobak och tobak för användning i näsan blir förbjudna på samma sätt som tobak för användning i munnen. Regeringen föreslår också ändringar i bestämmelserna om resandeförsel. Den högsta tillåtna mängden för resandeförsel ska inte längre uttryckas utifrån antalet dosor och deras vikt, utan bara en gräns i gram anges i lagen. Den gränsen är lägre än i dagsläget. Rederierna har förbundit sig att förbättra övervakningen av snusförsäljningen i fartygstrafiken genom att anteckna snusförsäljning på biljetterna, vilket utskottet noterar med tillfredsställelse.

Dessutom föreslås en dygnsgräns för resandeförsel för att förebygga olaglig handel med tobak för användning i munnen. Införselförbudet för minderåriga ska utsträckas till att också omfatta nikotinvätskor. Regeringen föreslår också en tidsgräns på 24 timmar för införsel av tobaksprodukter och nikotinvätskor från länder utanför EES. Tidsgränserna i lagförslaget avviker delvis från tidsgränserna för tull- och skattefrihet, men också från tidsgränserna för införsel av alkohol. Det kan medföra en del tolkningsproblem och oenhetlig tillämpning för Tullen. Med de föreslagna inskränkningarna kan man bekämpa olaglig handel med tobaksprodukter och motverka att tobaksprodukter som strider mot tobaksdirektivet kommer ut på marknaden i Finland. Utskottet anser de föreslagna restriktionerna i införsel vara befogade, men framhåller att tidsgränserna för införsel om möjligt bör samordnas i fortsättningen.

Enligt 67 § 2 mom. om kvantitativa restriktioner för resandeförsel av tobaksprodukter och nikotinvätskor får privatpersoner föra in dessa produkter endast för eget bruk. Med införsel för eget bruk avses precis som i punktskattelagen dels införsel för en privatpersons personliga bruk, dels införsel för familjens personliga bruk eller som gåva.

### *Ikraftträdande*

Tobaksdirektivet (2014/40/EU) trädde i kraft den 19 maj 2014 och bestämmelserna skulle ha införlivats i den nationella lagstiftningen senast den 20 maj 2016. Enligt utskottet är det viktigt att direktivet genomförs och att de nationellt anpassade bestämmelserna träder i kraft så snart som möjligt. Den nya tobakslagen innehåller ett flertal viktiga ändringar bland annat beträffande branschaktörer och bostadssammanslutningar. Därför är det angeläget att det meddelas tydliga anvisningar om tillämpningen av lagstiftningen. I detaljmotiveringen föreslår utskottet längre övergångsperioder i vissa fall och refererar förslagen närmare.

## DETALJMOTIVERING

### *Lagförslag 1*

#### *Tobakslag*

**2 §. Definitioner.** Med hänvisning till grundlagsutskottet föreslår social- och hälsovårdsutskottet att definitionen av bostadssammanslutning i 42 punkten preciseras. Tillämpningsområdet för 2 § i lagen om samförvaltning i hyreshus avser bara aravahyreshus och hyreshus finansierade med räntestödslån, men definitionen i tobakslagen är tänkt att också täcka in andra hyreshus av samma typ. Men exempelvis privata egnahemshus med hyresgäster ska inte ingå i tillämpningsområdet. Utskottet föreslår därför att bara hyreshusbestånd där sammanslutningar är ägare ska ingå i definitionen.

**14 §. Anmälningar om ingredienser, utsläpp och brandsäkerhet.** Utskottet föreslår en teknisk ändring i hänvisningen i 3 mom. i den finska lagtexten. Momentet ska hänvisa till 1 mom. 1—5 punkten.

**34 §. Minsta tillåtna förpackningsstorlek för tobaksprodukter.** Tobaksdirektivet har bestämmelser om bland annat minsta tillåtna cigarettförpackningar. Utskottet föreslår att paragrafen får ett nytt 3 mom., som bemyndigar social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning om minsta detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter i syfte att genomföra EU-lagstiftningen.

**63 §. Förbud mot införsel av rökfria tobaksprodukter.** Utskottet föreslår att 2 mom. preciseras för att gränsen för införsel ska gälla den mängd som förs in under ett kalenderdygn.

**78 §. Rökförbud i bostadssammanslutningar.** Utskottet föreslår att kravet på ägande stryks i 2 mom. eftersom syftet är att skilja mellan gemensamma utomhusområden som bostadssammanslutningar innehar, å ena sidan, och utomhusområden som lägenhetsinnehavarna innehar, å andra sidan. Frågan om vem som äger områdena är inte relevant i sammanhanget. Ändringen innebär att exempelvis också Hitas-bostadsaktiebolag på arrendetomter kan förbjuda rökning på de områden som bestämmelsen avser.

**79 §. Meddelande av rökförbud i bostadssammanslutningar.** Med hänvisning till ståndpunkterna i de allmänna motiven föreslår utskottet att 2 mom. ändras. Villkoret för att meddela rökförbud på en balkong till en lägenhet, på ett utomhusområde som lägenheterna förfogar över eller inne i lägenheter ska vara att rök kan spridas från lokalerna och områdena till motsvarande lokaler och områden annat än i undantagsfall. När bestämmelsen ändras på det här sättet beaktas inte sporadisk rökspridning när ett rökförbud meddelas. Exempelvis kan rök vanligen annat än sporadiskt sprida sig från ett utrymme till ett annat mellan balkonger som är belägna bredvid varandra.

Enligt propositionen kan rökförbud meddelas i bostadsrum i lägenheter bara om det rimligen inte går att förhindra rökspridningen med reparationer eller ändringar i konstruktionerna och innehavaren har getts den möjligheten innan förbudet meddelas. Syftet är att rökförbud ska meddelas i

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

bostadslokaler bara i undantagsfall. Rökning på balkong kan förbjudas utan att villkoren ovan är uppfyllda.

Enligt grundlagsutskottet bör 3 mom. kompletteras med en bestämmelse om att bostadssammanslutningen ska ansöka om återkallande av förbudet om förbudet inte längre är befogat på grund av förändrade omständigheter. Social- och hälsovårdsutskottet föreslår att också bostadsinnehavaren får rätt att ansöka om återkallande av förbudet om omständigheterna har förändrats väsentligt och bostadssammanslutningen inte gör någon ansökan.

Enligt 1 mom. ska innehavarna av de utrymmen och områden som avses i ansökan höras innan ansökan görs. Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om ansökan om rökförbud och om återkallande av rökförbud utfärdas genom förordning av statsrådet. Utskottet föreslår att bemyndigandet i 3 mom. också ska gälla möjligheten att utfärda bestämmelser om att det ska skrivas in i ansökan att innehavarna har hörts.

**85 §. Godkännande av verifieringslaboratorier.** Utskottet föreslår en språklig ändring i den finska lagtexten i 1 mom.

**86 §. Inspektions- och provtagningsrätt.** Bestämmelserna i 86 § tillåter inte att inspektioner görs i lägenheter för att ta reda på om rökspridning skäligen kan förhindras med reparationer eller ändringar av konstruktionerna enligt det som föreskrivs i 79 § 2 mom. Enligt uppgift till utskottet har bostadsrelaterade rökförbud vanligen meddelats på grundval av hälsoskyddslagen. Inspektioner i lägenheter har gjorts och rökförbudet har övervakats enligt 46 § i hälsoskyddslagen.

Utskottet föreslår ett nytt 3 mom., som föreskriver att 46 § i hälsoskyddslagen tillämpas på bostadsinspektioner som hänför sig till rökförbud och rökrestriktioner enligt 10 kap. i tobakslagen. På grundval av bestämmelsen får inspektioner göras i utrymmen som används för boende av permanent natur i andra fall än på initiativ av innehavaren eller ägaren bara om det är nödvändigt för att ta reda på om rökspridning medför sanitära olägenheter för innehavaren eller någon annan som vistas i utrymmet eller för en granne. En bostad får inspekteras mot den boendes vilja, men bara om myndigheten har grundad anledning att misstänka att det finns en allvarlig sanitär olägenhet som kräver omedelbara åtgärder. Inspektioner får bara utföras av myndigheter. Nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom.

Utskottet föreslår en teknisk ändring i 2 mom.

**88 §. Utlämnande av uppgifter.** Grundlagsutskottet anser att den rätt att få uppgifter som avses i paragrafen måste kopplas till nödvändighetskriteriet alternativt att det måste preciseras i lag vilka uppgifter det får röra sig om. En sådan ändring är ett villkor för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Med hänvisning till grundlagsutskottet föreslår social- och hälsovårdsutskottet att rätten kompletteras med ett nödvändighetskriterium.

**93 §. Kostnadsersättningar till kommunen.** Enligt lagförslaget ska staten ersätta de kostnader kommunerna har för vissa uppgifter som Valvira har delegerat till kommunerna. Grundlagsutskottet framhåller att kravet på att kommunernas uppgifter ska vara lagfästa utesluter möjligheten att genom styrning från en statlig myndighets sida tilldela eller lägga fast uppgifter som kom-

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

munerna ska ha hand om. Social- och hälsovårdsutskottet föreslår att ersättningen ska gälla uppdrag som är handräckning.

**94 och 95 §.** Med hänvisning till grundlagsutskottet föreslår social- och hälsovårdsutskottet att det i de webbaserade personregistren bara ska gå att göra enskilda sökningar och inte gå att söka uppgifter på stora grupper.

**97 §. Återkallande av detaljhandelstillstånd.** Enligt 97 § får kommunen på vissa villkor återkalla ett detaljhandelstillstånd enligt 44 § utan ersättning. Med hänvisning till grundlagsutskottet föreslår social- och hälsovårdsutskottet att orden "utan ersättning" stryks i det inledande stycket i 1 mom. och i 2 mom. eftersom uppgiften är onödig.

**108 §. Verkställande av beslut trots överklagande.** Den föreslagna paragrafen avviker från huvudregeln att verkställigheten av ett myndighetsbeslut avbryts vid överklagande. Det primära syftet med bestämmelsen är att garantera snabb verkställighet i fall där någon har brutit mot lagen. Utskottet föreslår att ett villkor för att verkställa ett kommunalt beslut om rökförbud som meddelats med stöd av 79 § ska vara att beslutet har vunnit laga kraft.

**110, 111, 113, 114 och 115 §.** Utskottet föreslår att straffbestämmelserna justeras tekniskt. I 114 § ändras bara den finska texten.

**120 §. Ikraftträdande.** Det är viktigt att tobakslagen träder i kraft så snart som möjligt. Lagen genomför EU:s nya tobaksdirektiv, som skulle ha genomförts senast den 20 maj 2016. Lagen hann inte träda i kraft då, och följaktligen måste en del av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ändras. Vissa av bestämmelserna grundar sig på tobaksdirektivet och det går inte att införa avvikande nationella bestämmelser.

Enligt 5 mom. tillämpas förbudet mot karakteristisk doft eller smak på nikotinfria vätskor för förångning från och med den 20 november 2016. Vidare ska enligt 8 mom. förbudet mot framläggande tillämpas på andra produkter som avses i 71 § än tobaksprodukter från och med den 20 november 2016, om produkten inte är försedd med ett varumärke för en tobaksprodukt. Detta gäller dock inte nikotinvätskor eller elektroniska cigaretter som är färdigt fyllda med nikotinvätska. Utskottet föreslår att förbuden ska tillämpas först från och med den 1 januari 2017 för att affärerna ska få tillräckligt lång tid på sig att göra nödvändiga ändringar.

Under behandlingen i riksdagen har det kommit fram att affärerna behöver mer tid för att ändra sina informationssystem till följd av förbudet mot prisgottgörelse enligt 70 §. Vidare anser utskottet det motiverat med en längre övergångsperiod för ikraftträdandet av 79 § (meddelande av rökförbud i bostadssammanslutningar). Utskottet föreslår därför att 70 och 79 § tillämpas först från och med den 1 januari 2017. Utskottet föreslår ett nytt 8 mom. om övergångsperioden. Samtidigt blir 8 och 9 mom. i lagförslaget 9 och 10 mom.

**122 §. Övergångsbestämmelser om detaljhandelsförpackningar.** Alla övergångsperioder utom den i 4 mom. bygger på artikel 30 i tobaksdirektivet. Eftersom tobakslagen kommer att träda i kraft först senare, föreslår utskottet att 4 mom. ändras. Nikotinfri vätska för förångning med

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

detaljhandelsförpackningar som inte är förenliga med 38 § ska trots bestämmelserna få säljas och på annat sätt överlåtas till konsumenter fram till slutet av 2016.

**123 §. Övergångsbestämmelser om detalj- och partihandel.** Eftersom tobakslagen kommer att träda i kraft först senare, föreslår utskottet att övergångsperioderna ska gälla fram till slutet av 2016.

**124 §. Övergångsbestämmelse om rökfria tobaksprodukter.** Eftersom tobakslagen kommer att träda i kraft först senare behöver tillämpningen av övergångsbestämmelsen inte kopplas ihop med varor som funnits på marknaden den 20 maj 2016. Utskottet föreslår att andra rökfria tobaksprodukter än tobak för användning i munnen trots 51 § ska få säljas och på annat sätt överlåtas i detaljhandel till och med den 20 maj 2017.

### *Lagförslag 6*

*Lag om ändring av 6 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen*

Utskottet föreslår en lagteknisk ändring i rubriken.

## FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner lagförslag 2—5 och 7—10 i proposition RP 15/2016 rd utan ändringar.*

*Riksdagen godkänner lagförslag 6 i proposition RP 15/2016 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)*

*Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 15/2016 rd och lagförslag 1 i proposition RP 58/2016 rd med ändringar och hop. (Utskottets ändringsförslag)*

### *Utskottets ändringsförslag*

## 1.

## Tobakslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 1 kap.

#### Allmänna bestämmelser

##### 1 §

###### *Lagens syfte*

Syftet med denna lag är att användningen av tobaksprodukter och andra nikotinhaltiga produkter som innehåller för människor giftiga ämnen och orsakar beroende ska upphöra.

I det syfte som avses i 1 mom. innehåller denna lag bestämmelser om åtgärder för att förebygga att någon börjar använda tobaksprodukter och uppkomsten av nikotinberoende, för att främja att människor slutar använda tobaksprodukter och relaterade produkter och för att skydda befolkningen mot exponering för tobaksrök.

##### 2 §

###### *Definitioner*

I denna lag avses med

1) *tobaksprodukter* produkter som kan förbrukas och som helt eller delvis består av tobak (nicotiana),

2) *rökfria tobaksprodukter* tuggtobak, tobak för användning i näsan och tobak för användning i munnen samt andra tobaksprodukter som inte förbrukas via förbränning,

3) *tobaksprodukter för rökning* andra tobaksprodukter än rökfria tobaksprodukter,

4) *cigarett* en sådan tobaksrulle som avses i 4 § 1 mom. i lagen om tobaksaccis (1470/1994),

5) *cigarr* en sådan tobaksrulle som avses i 3 § 1 mom. i lagen om tobaksaccis,

6) *cigarill* en cigarr vars vikt per styck är högst tre gram,

7) *rulltobak* tobak som konsumenter eller detaljhandelsaffärer kan använda för att göra cigaretter,

8) *piptobak* tobak som kan förbrukas via förbränning och uteslutande är avsedd för användning i pipa,

9) *tobak för vattenpipa* en tobaksprodukt som kan förbrukas enbart genom en vattenpipa,

10) *tuggtobak* en rökfri tobaksprodukt uteslutande avsedd att tuggas,

11) *tobak för användning i näsan* en rökfri tobaksprodukt som kan konsumeras via näsan,

12) *tobak för användning i munnen* alla tobaksprodukter för användning i munnen, utom sådana som är avsedda att inhaleras eller tuggas, som helt eller delvis är framställda av tobak, som tillhandahålls i pulver- eller partikelform eller i någon kombination av dessa former,

13) *ny tobaksprodukt* en sådan annan tobaksprodukt än de som avses i 4—12 punkten som har börjat tillhandahållas konsumenter i Europeiska unionen (EU) efter den 19 maj 2014,

14) *tobakssurrogat* en produkt som till användningssättet motsvarar en tobaksprodukt, men som inte innehåller tobak,

15) *örtprodukt för rökning* ett tobakssurrogat som är framställt av växter och som kan förbrukas via förbränning,

16) *röktillbehör* ett tillbehör eller redskap som huvudsakligen är avsett att användas vid tobaksrökning eller för förberedelse till tobaksrökning,

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

17) *tobaksimitation* en produkt som till formen har en nära likhet med en tobaksprodukt eller ett röktilbehör, men som inte innehåller tobak eller tokssurrogat,

18) *elektroniskcigarett* en produkt som kan användas för inandning av nikotinånga via ett munstycke, eller en beståndsdel av den produkten,

19) *nikotinvätska* vätska som innehåller nikotin och är avsedd för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett och som inte innehåller mer nikotin än 20 milligram per milliliter och inte ska användas för de ändamål som avses i 3 § 1 mom. i läkemedelslagen (395/1987),

20) *nikotinfri vätska för förångning* annan vätska än nikotinvätska som är avsedd för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett eller på något annat motsvarande sätt,

21) *påfyllningsbehållare* en behållare som innehåller nikotinvätska och som kan användas för att fylla på en elektronisk cigarett,

22) *nikotinpatron* en utbytbar del som innehåller nikotinvätska i en elektronisk cigarett,

23) *ingrediens* tobak, en tillsats samt varje ämne eller beståndsdel som återfinns i en färdig tobaksprodukt eller relaterad produkt,

24) *tillsats* ett annat ämne än tobak som har tillsatts en tobaksprodukt, en detaljhandelsförpackning eller en ytterförpackning; när det gäller nikotinvätska avses med tillsats ett annat ämne än nikotin som har tillsatts en nikotinvätska, en detaljhandelsförpackning eller en ytterförpackning,

25) *karaktéristisk doft eller smak* en doft eller smak av annat än tobak, till följd av en tillsats eller kombination av tillsatser, som är tydligt märkbar före eller under användningen av en tobaksprodukt, nikotinvätska eller nikotinfri vätska för förångning,

26) *utsläpp* ämnen som avges när en tobaksprodukt eller relaterad produkt används som avsett,

27) *tjära* det råa, icke vattenhaltiga, nikotinfria rökkondensatet,

28) *nikotin* nikotinhaltiga alkaloider,

29) *toxicitet* den utsträckning i vilken ett ämne kan orsaka skadliga effekter på den mänskliga organismen, inbegripet effekter som uppkommer med tiden, vanligen genom upprepad eller fortlöpande konsumtion eller exponering,

30) *CMR-egenskaper* cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska egenskaper hos ingredienser i tobaksprodukter eller andra i denna lag avsedda produkter,

31) *detaljhandelsförpackning* den minsta enskilda förpackning för tobaksprodukter eller andra i denna lag avsedda produkter som släpps ut på marknaden,

32) *yterförpackning* varje förpackning i vilken tobak eller andra i denna lag avsedda produkter släpps ut på marknaden och som innehåller en eller flera detaljhandelsförpackningar; transparenta omslag anses dock inte vara ytterförpackningar,

33) *försäljningsdisk* kundtjänsten på ett försäljningsställe från vilken tobaksprodukter eller nikotinvätskor överläts eller säljs,

34) *gränsöverskridande distansförsäljning* sådan distansförsäljning till konsumenter, där konsumenten vid tidpunkten för beställningen av produkten från en detaljhandelsaffär befinner sig i en annan EU-medlemsstat än den medlemsstat eller det tredjeland där den detaljhandelsaffären är etablerad; en detaljhandelsaffär anses vara etablerad i en medlemsstat om, i fråga om en fysisk person, denne har sin affärsverksamhet i den medlemsstaten eller, i andra fall, detaljhandelsaffären har sitt stadgeenliga säte, sitt huvudkontor, sin affärsverksamhet, en filial, ett annat verksamhetsställe eller en agentur i den medlemsstaten,

35) *marknadsföring* reklam, indirekt reklam och annat säljfrämjande samt tobakssponsring,

36) *indirekt reklam* främjande av försäljningen av en produkt i samband med reklam för någon annan nyttighet på så sätt att ett etablerat kännetecken för produkten oförändrat eller ändrat så att

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

det ändå kan igenkännas används som kännetecken för nyttigheten eller att man annars associerar till en viss produkt,

37) *tobakssponsring* varje form av offentligt eller privat bidrag till ett evenemang, en verksamhet eller en person med syftet eller med den direkta eller indirekta verkan att främja försäljning av tobaksprodukter, tobakssurrogat, rökstillbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska,

38) *tobaksrökning* användning av tobaksprodukter avsedda för rökning eller annan upphettning,

39) *lokal* ett slutet utrymme med tak, golv och väggar som är avsett som bostad, vistelseutrymme, väntrum eller arbetsrum eller ett för sådana ändamål avsett utrymme där man genom att foga till en plan yta kan konstruera ett slutet utrymme,

40) *rökrum* ett sådant separat utrymme i en lokal som byggnadstillsynsmyndigheten har godkänt för tobaksrökning,

41) *offentlig tillställning* sådana allmänna sammankomster och offentliga tillställningar som avses i lagen om sammankomster (530/1999),

42) *bostadssammanslutning* aktiebolag som omfattas av lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), bostadsandelslag, sådana hyreshus som avses i 2 § i lagen om samförvaltning i hyreshus (649/1990) samt annat hyreshusbestånd **som ägs av sammanslutningar**.

### 3 §

#### *Begränsningar av tillämpningsområdet*

Denna lag tillämpas inte på läkemedelspreparat för vilka försäljningstillstånd har beviljats enligt 21 § i läkemedelslagen eller på vilka ska tillämpas 2 § 4 mom. i läkemedelslagen, eller på produkter som omfattas av narkotikalagen (373/2008) eller lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (629/2010).

### 2 kap.

#### **Myndigheter**

### 4 §

#### *Social- och hälsovårdsministeriets uppgifter*

Den allmänna ledningen och styrningen av efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den ankommer på social- och hälsovårdsministeriet.

### 5 §

#### *Institutet för hälsa och välfärds uppgifter*

Institutet för hälsa och välfärd ska följa upp och undersöka vilka effekter åtgärder enligt denna lag och ändringar i tobaksprodukternas detaljhandelspriser har på tobaksrökningens utbredning,



## Betänkande ShUB 7/2016 rd

samt utföra och stödja forsknings-, uppföljnings- och utvecklingsarbete för minskning av de hälsofaror och negativa effekter på hälsan som tobaksrökningen vållar. Institutet för hälsa och välfärd ska svara för den riksomfattande verksamheten för rökavvänjning och övervaka marknadsutvecklingen för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

### 6 §

#### *Valvira s uppgifter*

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (*Valvira*) ska styra regionalförvaltningsverken och kommunerna när de fullgör sina uppgifter enligt denna lag. Valvira ska övervaka

1) efterlevnaden av bestämmelserna om ingredienser, utsläpp, brandsäkerhet samt kvalitet och tekniska egenskaper i fråga om tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare, nikotinvätskor, nikotinfria vätskor för förångning och örtprodukter för rökning,

2) efterlevnaden av bestämmelserna om detaljhandelsförpackningar för sådana produkter som avses i 1 punkten,

3) marknadsföringen av sådana produkter som avses i denna lag i hela landet,

4) efterlevnaden av bestämmelserna om verifieringslaboratorier enligt 85 §.

### 7 §

#### *Regionförvaltningsverkets uppgifter*

Regionförvaltningsverket ska inom sitt verksamhetsområde styra kommunerna i verkställigheten av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Regionförvaltningsverket ska också svara för den regionala verksamheten för rökavvänjning.

### 8 §

#### *Kommunens uppgifter*

Kommunen ska inom sitt område sörja för den lokala verksamheten för rökavvänjning. Kommunen ska inom sitt område övervaka

1) efterlevnaden av bestämmelserna om försäljning och annan överlåtelse av tobaksprodukter, tobakssurrogat, rökutrustning, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor samt bestämmelserna om egenkontroll,

2) efterlevnaden av bestämmelserna om förbud mot marknadsföring och framläggande enligt denna lag,

3) efterlevnaden av bestämmelserna om rökförbud och rökrestriktioner.

Kommunen har inte rätt att överföra sin behörighet i fråga om godkännandet av den tillsynsplan som avses i 84 § på en underlydande tjänsteinnehavare.

På verksamhet som en kommun ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992), om inte något annat föreskrivs genom lag.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 9 §

#### *Övriga myndigheters uppgifter*

Tullen ska övervaka att de införselbud och införselrestriktioner som föreskrivs i denna lag följs.

Akrediteringsenheten vid Säkerhets- och kemikalieverket (*Akrediteringstjänsten FINAS*) ska bistå Valvira vid övervakningen av de i 85 § avsedda verifieringslaboratoriernas och verifieringsmetodernas kompetenskrav.

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska bistå Valvira vid övervakningen av nikotinvätskor.

Polisen ska övervaka att rökförbud och rökrestriktioner enligt denna lag följs vid offentliga tillställningar.

Bestämmelser om övervakningen av att rökförbud och rökrestriktioner följs på arbetsplatsen finns i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

### 3 kap.

#### **Krav och anmälningar som gäller tobaksprodukter**

### 10 §

#### *Allmänna skyldigheter för tillverkare och importörer av tobaksprodukter*

Tillverkare och importörer av tobaksprodukter som är avsedda för försäljning eller annan överlåtelse i näringsverksamhet svarar för att tobaksprodukterna stämmer överens med gällande bestämmelser och föreskrifter.

Skyldigheten att lämna de uppgifter som krävs enligt detta kapitel till Valvira och Europeiska kommissionen (*kommissionen*) och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater ligger i första hand på tillverkaren, om tillverkaren är etablerad i EU. Om tillverkaren är etablerad utanför EU och importören är etablerad i EU, ligger skyldigheten i första hand på importören. Om såväl tillverkaren som importören är etablerade utanför EU ligger skyldigheten att lämna uppgifterna på tillverkaren och importören gemensamt.

### 11 §

#### *Förbjudna tillsatser och egenskaper*

Till konsumenten får inte säljas eller på annat sätt överlätas

- 1) cigaretter eller rulltobak med en karakteristisk doft eller smak,
- 2) tobaksprodukter med tillsatser som syftar till att ge intrycket att produkterna innebär hälsofördelar eller mindre hälsorisker än andra tobaksprodukter,
- 3) tobaksprodukter med stimulerande ämnen eller andra tillsatser som syftar till att ge intryck av energi och vitalitet,

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

- 4) tobaksprodukter med tillsatser som färgar utsläpp,
- 5) tobaksprodukter med tillsatser som har CMR-egenskaper i oförbränd form,
- 6) tobaksprodukter för rökning med tillsatser som underlättar upptag av nikotin eller inhaledring av rök,
- 7) cigaretter eller rulltobak som innehåller smaktillsatser i någon av dess delar som möjliggör ändring av tobaksproduktens doft, smak eller rökintensitet,
- 8) cigaretter vars filter, papper eller kapslar innehåller tobak eller nikotin,
- 9) tobaksprodukter som innehåller tillsatser i en sådan mängd att de toxiska eller beroendeframkallande effekterna eller CMR-egenskaperna i betydande eller mätbar omfattning ökar vid konsumtion.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det i syfte att genomföra EU:s lagstiftning utfärdas bestämmelser om högsta tillåtna nivåer för tillsatser eller kombinationer av tillsatser som

- 1) skapar en karaktäristisk doft eller smak i cigaretter eller rulltobak,
- 2) på det sätt som avses i 1 mom. 9 punkten ökar tobaksproduktens toxiska eller beroendeframkallande effekter.

### 12 §

#### *Högsta tillåtna utsläppsnivåer och mätning av utsläpp*

Utsläppen från en cigarett som säljs eller på annat sätt överläts eller tillverkas i näringsverksamhet får bestå av

- 1) högst 10 milligram tjära,
- 2) högst 1 milligram nikotin,
- 3) högst 10 milligram kolmonoxid.

Utsläppen av tjära, nikotin och kolmonoxid från cigaretter ska mätas och mätningarnas noggrannhet fastställas innan produkten överläts till detaljförsäljning. Närmare bestämmelser om de metoder som ska användas vid mätning och verifiering får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det i syfte att genomföra EU:s lagstiftning utfärdas bestämmelser om

- 1) högsta tillåtna utsläppsnivåer för andra utsläpp från cigaretter än tjära, nikotin och kolmonoxid,
- 2) högsta tillåtna utsläppsnivåer vid förbränning av andra tobaksprodukter än cigaretter.

### 13 §

#### *Brandsäkerhetskrav för cigaretter*

Brandegenskaperna hos cigaretter ska uppfylla tillräckliga brandsäkerhetskrav när det gäller självsläckande. De ska testas och påvisas innan produkten överläts till detaljförsäljning. Närmare bestämmelser om de metoder som ska tillämpas vid testning och påvisande av brandegenskaper får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 14 §

#### *Anmälningar om ingredienser, utsläpp och brandsäkerhet*

Innan en tobaksprodukt säljs eller på annat sätt överläts till konsumenter, ska tillverkaren eller importören lämna Valvira

1) en förteckning med uppgifter om de halter av tjära, nikotin och kolmonoxid som uppstår vid rökning av cigaretter som säljs och vilket laboratorium som utfört testerna och verifieringen,

2) förteckningar med uppgifter om halter för andra utsläpp från cigaretter än de som avses i 1 punkten och om mätningmetoderna för dem samt, för andra tobaksprodukter än cigaretter, utsläppshalter vid förbränning,

3) information om andra utsläppshalter än de som avses i 1 och 2 punkten, om sådan är tillgänglig,

4) en förteckning efter märke och typ över alla ingredienser, och deras kvantitet, som används vid tillverkningen av tobaksprodukterna,

5) ett tekniskt dokument med en allmän beskrivning av de använda tillsatserna i cigaretter och rulltobak samt tillsatsernas egenskaper,

6) forskningsrapporter och utlåtanden från ett godkänt verifieringslaboratorium eller en godkänd forskningsanstalt som visar att brandsäkerhetskraven för cigaretter uppfylls för varje enskilt varumärke samt uppgift om verifieringslaboratoriet eller forskningsanstalten.

De uppgifter som avses i 1 mom. 2 punkten behöver lämnas endast om det för de utsläpp som avses i den punkten har utfärdats bestämmelser om högsta tillåtna nivåer med stöd av 12 § 3 mom.

Närmare bestämmelser om de i 1 mom. 1—5 punkten avsedda förteckningarnas och handlingarnas utformning, om den utredning om ingredienser som ska fogas till förteckningarna och om toxikologiska uppgifter och andra uppgifter får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

### 15 §

#### *Ändringsanmälningar*

Tillverkaren eller importören av en tobaksprodukt ska underrätta Valvira om produktens sammansättning ändras på så sätt att det påverkar de uppgifter som lämnats i enlighet med 14 §. Tillverkaren eller importören ska lämna de ändrade uppgifterna till Valvira innan produkten börjar säljas eller på annat sätt överläts till konsumenter.

### 16 §

#### *Marknadsundersökningar och försäljningsvolym*

Tillverkaren eller importören av en tobaksprodukt ska när det gäller ingredienser i och utsläpp från tobaksprodukten förse Valvira med

1) tillgängliga marknadsundersökningar och studier av olika konsumentgruppers preferenser,

2) sammanfattningar av alla marknadsundersökningar som tillverkare eller importörer gör i samband med lanseringen av nya tobaksprodukter.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

Tillverkaren eller importören ska dessutom årligen rapportera sina försäljningsvolymerna efter märke och typ till Valvira. Försäljningsvolymerna för cigaretter, cigarrer och cigariller ska anges i styck och försäljningsvolymerna för övriga tobaksprodukter i kilogram.

### 17 §

#### *Undersökningar om de vanligast använda tillsatserna*

Om cigaretter eller rulltobak innehåller en tillsats som ingår i den prioritetsförteckning över tillsatser som avses i artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksprodukter och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG (*tobaksdirektivet*), ska produktens tillverkare eller importör i fråga om varje tillsats undersöka

1) huruvida tillsatsen bidrar till produktens toxicitet eller inverkar på produktens beroendeframkallande egenskaper och huruvida detta leder till att toxiciteten eller de beroendeframkallande egenskaperna förstärks i betydande eller mätbar utsträckning,

2) om tillsatsen resulterar i en karakteristisk doft eller smak,

3) om tillsatsen underlättar upptaget av nikotin eller inhalering av rök,

4) i vilken utsträckning tillsatsen ger upphov till CMR-egenskaper och huruvida tillsatsen förstärker CMR-egenskaperna hos produkten i betydande eller mätbar utsträckning.

I de undersökningar som avses i 1 mom. ska tas hänsyn till produktens avsedda användning och i synnerhet undersökas de utsläpp som uppstår till följd av den förbränning där den berörda tillsatsen ingår. Den aktuella tillsatsens samverkan med andra ingredienser som ingår i produkten ska också undersökas.

Tillverkare eller importörer som använder samma tillsats i sina tobaksprodukter kan genomföra en gemensam undersökning, om de i sina produkter använder tillsatsen på ett jämförbart sätt.

### 18 §

#### *Skärpt rapporteringsskyldighet*

Tillverkare eller importörer av cigaretter eller rulltobak ska utarbeta en rapport om resultaten av de undersökningar som avses i 17 §. Rapporten ska innehålla en sammanfattning och en övergripande översikt som sammanställer tillgänglig vetenskaplig litteratur om den berörda tillsatsen och som sammanfattar interna uppgifter om tillsatsens effekter.

Tillverkaren eller importören ska lämna den rapport som avses i 1 mom. till kommissionen samt en kopia av rapporten till Valvira och till de behöriga myndigheterna i sådana andra EU-medlemsstater där en tobaksprodukt som innehåller den undersökta tillsatsen har släppts ut på marknaden, senast 18 månader efter det att tillsatsen har införts i den prioritetsförteckning som anges i 17 § 1 mom.

Kommissionen och Valvira får begära kompletterande uppgifter från tillverkaren eller importören om den undersökta tillsatsen. Dessa kompletterande uppgifter ska ingå i rapporten. Kommissionen och Valvira får dessutom kräva att ett oberoende vetenskapligt organ gör en sakkun- nignbedömning av rapporten.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 19 §

#### *Undantag i fråga om små och medelstora företag*

Vad som i 17 och 18 § föreskrivs om tillverkares och importörers skyldigheter ska inte tillämpas på sådana små och medelstora företag som avses i artikel 6.5 i tobaksdirektivet, om en annan tillverkare eller importör av tobaksprodukter utarbetar en rapport om tillsatsen i fråga.

### 20 §

#### *Anmälan av nya tobaksprodukter*

En tillverkare eller importör av tobaksprodukter ska göra en anmälan till Valvira om en ny tobaksprodukt som de avser att börja sälja eller på annat sätt överlåta till konsumenter. Anmälan ska göras senast sex månader innan produkten släpps ut på marknaden. Anmälan ska åtföljas av en detaljerad beskrivning av produkten liksom bruksanvisningar och uppgifter om ingredienser och utsläpp enligt 14 §.

Tillverkaren eller importören ska inom samma tid även förse Valvira med

- 1) tillgängliga vetenskapliga undersökningar om produktens toxicitet, beroendeframkallande egenskaper och attraktionskraft, särskilt när det gäller dess ingredienser och utsläpp,
- 2) tillgängliga undersökningar med sammanfattningar beträffande produkten samt marknadsundersökningar av preferenserna hos olika konsumentgrupper i fråga om produkten,
- 3) en analys av riskerna och fördelarna med produkten, de förväntade effekterna vad gäller avbrytande och påbörjande av konsumtionen av tobak, förväntade konsumentreaktioner samt annan tillgänglig och relevant produktinformation.

Tillverkaren eller importören ska till Valvira överlämna alla nya eller uppdaterade undersökningar och andra uppgifter som avses i 2 mom. Valvira får kräva att tillverkaren eller importören utför ytterligare undersökningar eller lämnar ytterligare information om produkten.

### 21 §

#### *Metod, format och tidpunkt för lämnande av uppgifter om tobaksprodukter*

De anmälningar och övriga uppgifter som avses i detta kapitel ska lämnas till Valvira i elektronisk form. Detsamma gäller uppgifter som enligt 18 § ska lämnas till kommissionen och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater.

När tillverkare och importörer lämnar uppgifter i enlighet med detta kapitel ska de ange vilka av uppgifterna som de anser utgöra affärs- eller yrkeshemligheter.

Närmare bestämmelser om metoden och formatet för lämnande av de uppgifter som avses i 14—16 och 18 § och om tidpunkten för lämnande av de uppgifter som avses i 16 och 18 § får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 4 kap.

#### Krav och anmälningar som gäller vissa andra produkter

##### 22 §

###### *Allmänna skyldigheter för tillverkare och importörer av vissa andra produkter*

Tillverkare och importörer av sådana elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare, nikotinvätskor, nikotinfria vätskor för förångning eller örtprodukter för rökning som är avsedda att säljas eller på annat överlätas i näringsverksamhet svarar för att dessa produkter stämmer överens med gällande bestämmelser och föreskrifter.

Skyldigheten att lämna de uppgifter som krävs enligt detta kapitel till Valvira och kommissionen och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater ligger i första hand på tillverkaren, om tillverkaren är etablerad i EU. Om tillverkaren är etablerad utanför EU och importören är etablerad i EU, ligger skyldigheten i första hand på importören. Om såväl tillverkaren som importören är etablerade utanför EU ligger skyldigheten att lämna uppgifterna på tillverkaren och importören gemensamt.

##### 23 §

###### *Krav för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare*

Elektroniska cigaretter får säljas eller på annat sätt överlätas till konsumenter endast om nikotinet avges på en jämn nivå under normala användningsförhållanden. Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska vara barn- och manipulationssäkra, skyddade mot skador och läckage och ha en mekanism som säkerställer påfyllning utan läckage.

Närmare bestämmelser om tekniska standarder för den påfyllningsmekanism som avses i 1 mom. samt om standarder enligt vilka det bedöms om de övriga kraven i 1 mom. uppfylls får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

##### 24 §

###### *Krav för nikotinvätska*

Nikotinvätska för användning i elektroniska cigaretter får säljas eller på annat sätt överlätas till konsumenter endast

- 1) i påfyllningsbehållare, i elektroniska engångscigaretter eller i nikotinpatroner,
- 2) om vätskan inte har sådana egenskaper och vätskan inte innehåller sådana tillsatser som enligt 11 § 1 mom. 1—6 punkten är otillåtna i tobaksprodukter,
- 3) om endast ingredienser med hög renhet används vid framställningen av vätskan,
- 4) om det i vätskan, med undantag för nikotin, används endast ingredienser som inte utgör en risk för människors hälsa i uppvärmd eller ouppvärmd form.

I nikotinvätska får det inte förekomma ingredienser som inte har rapporterats i en förhandsanmälan enligt 26 §. Detta gäller dock inte spår som det tekniskt sett inte går att undvika under tillverkningen.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

En påfyllningsbehållare får rymma högst 10 milliliter och en tank i en elektronisk engångscigarret eller en nikotinpatron för engångsbruk får rymma högst 2 millimeter.

Närmare bestämmelser om hur det bedöms om kraven i 1 och 2 mom. uppfylls får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

### 25 §

#### *Krav för nikotinfri vätska för förångning*

Vad som föreskrivs i 24 § 1 mom. 2—4 punkten tillämpas även på nikotinfri vätska för förångning.

### 26 §

#### *Förhandsanmälan om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare*

En tillverkare eller importör av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare ska göra en anmälan till Valvira om en produkt som den avser att börja sälja eller på annat sätt överlåta till konsumenterna. Anmälan ska göras senast sex månader innan produkten släpps ut på marknaden. På motsvarande sätt ska det också göras en anmälan för varje väsentlig ändring av produkten innan den ändrade produkten börjar säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenterna.

Anmälan ska innehålla

1) tillverkarens namn och kontaktuppgifter, en ansvarig juridisk eller fysisk person inom EU och importören till EU,

2) en förteckning över alla ingredienser som ingår i produkten och de utsläpp som sker till följd av användningen av produkten, uppdelad på varumärke och sort, med uppgift om kvantiteter,

3) toxikologiska uppgifter avseende produktens ingredienser och utsläpp, även vid upphettning, särskilt med hänsyn till deras effekter på konsumenters hälsa vid inandning och beroendeframkallande effekter,

4) information om nikotindoser och nikotinuptag vid konsumtion under förhållanden som är normala eller som rimligen kan förutses,

5) en beskrivning av produktens beståndsdelar,

6) en beskrivning av tillverkningsprocessen och en försäkran om att tillverkningsprocessen är förenlig med kraven i denna lag,

7) en försäkran om att tillverkaren eller importören tar fullt ansvar för produktens kvalitet och säkerhet när den släpps ut på marknaden och används under förhållanden som är normala eller som rimligen kan förutses.

### 27 §

#### *Marknadsundersökningar och försäljningsvolym för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare*

Tillverkaren eller importören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare ska årligen förse Valvira med

1) fullständiga uppgifter om försäljningsvolym, uppdelade på varumärke och sort,



## Betänkande ShUB 7/2016 rd

- 2) uppgifter om preferenserna hos olika konsumentgrupper,
- 3) uppgifter om de sätt på vilket produkterna säljs,
- 4) sammanfattningar av marknadsundersökningar avseende det som avses i 1—3 punkten, med en översättning till engelska.

### 28 §

#### *Uppföljning av skadliga effekter samt korrigerande åtgärder*

Varje tillverkare, importör eller distributör av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska upprätta och upprätthålla ett system för att samla in information om alla misstänkta skadliga effekter som de elektroniska cigaretterna och påfyllningsbehållarna har på människors hälsa. Tillverkarna, importörerna och distributörerna ska lämna uppgifter ur systemet till Valvira.

Om någon av de aktörer som avses i 1 mom. anser eller har skäl att förmoda att sådana elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare som aktören har i sin besittning och är avsedda att släppas ut på marknaden eller som har släppts ut på marknaden inte är säkra eller av god kvalitet eller på annat sätt inte är förenliga med denna lag och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, ska aktören omedelbart vidta de korrigerande åtgärder som behövs för att den berörda produkten ska bli förenlig med bestämmelserna eller för att dra tillbaka eller återkalla den. I sådana fall ska aktören också genast anmäla saken till Valvira och marknadsövervakningsmyndigheterna i andra EU-medlemsstater där produkten görs tillgänglig eller är avsedd att göras tillgänglig. Samtidigt ska aktören ge detaljerade uppgifter, särskilt om risker för människors hälsa och säkerhet och eventuella korrigerande åtgärder som har vidtagits samt om resultaten av dessa åtgärder.

### 29 §

#### *Rapportering av ingredienser i örtprodukter för rökning*

Tillverkaren eller importören av en örtprodukt för rökning ska innan produkten börjar säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenter lämna en förteckning till Valvira över alla ingredienser som använts vid tillverkningen av produkten, uppdelad på varumärke och sort, med uppgift om kvantiteter.

Tillverkaren eller importören ska underrätta Valvira om produktens sammansättning ändras på så sätt att det påverkar de uppgifter som lämnats i enlighet med 1 mom. Tillverkaren eller importören ska lämna de ändrade uppgifterna till Valvira innan produkten börjar säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenter.

### 30 §

#### *Metod, format och tidpunkt för lämnande av uppgifter om vissa andra produkter*

De anmälningar och övriga uppgifter som avses i detta kapitel ska lämnas till Valvira i elektronisk form.

När tillverkare och importörer lämnar uppgifter i enlighet med detta kapitel ska de ange vilka av uppgifterna som de anser utgöra affärs- eller yrkeshemligheter.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

Närmare bestämmelser om metoden och formatet för lämnande av de uppgifter som avses i 26 och 27 § och om tidpunkten för lämnande av de uppgifter som avses i 27 § och 28 § 1 mom. får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

5 kap.

### Detaljhandelsförpackningar

31 §

#### *Allmänna bestämmelser för detaljhandelsförpackningar*

Tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare, örtprodukter för rökning samt nikotinvätskor och nikotinfria vätskor för förångning får säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenter endast i detaljhandelsförpackningar som stämmer överens med denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt med relevant EU-lagstiftning. Cigarrer får dock överlåtas även separat, om de är försedda med de märkningar som avses i 32 § 1 mom. 1 punkten.

32 §

#### *Obligatorisk märkning av detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter*

Detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter ska vara försedda med

1) varningstexter på finska och svenska och figurativa varningar för tobaksprodukternas negativa effekter på hälsan, en informationstext om rökens skadlighet samt information om rökavvänjning,

2) en unik identitetsmärkning så att detaljhandelsförpackningen kan spåras samt en säkerhetsmärkning som inte kan manipuleras och som består av en synlig del och en osynlig del.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det utfärdas närmare bestämmelser om

1) text, bilder, teckensnitt, teckengrad, färg, ram, storlek, placering, alternering, fastsättning, skydd mot skador och andra specifikationer för hur de märkningar som avses i 1 mom. 1 punkten ska anges,

2) placering av och märkning med en sådan unik identitetsmärkning som avses i 1 mom. 2 punkten, de uppgifter som ska anges med hjälp av identitetsmärkningen samt vilka uppgifter som ska ingå i identitetsmärkningen och vilka uppgifter som ska vara tillgängliga elektroniskt med hjälp av identitetsmärkningen,

3) placering av och märkning med den säkerhetsmärkning som avses i 1 mom. 2 punkten och om tekniska standarder för säkerhetsmärkningen och deras eventuella alternering.

33 §

#### *Förbjuden märkning av tobaksprodukter och deras detaljhandelsförpackningar*

Märkningen av tobaksprodukter och deras detaljhandelsförpackningar får inte

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

- 1) främja försäljningen av en produkt eller uppmuntra till konsumtion av en sådan genom att skapa en felaktig uppfattning om produktens egenskaper, hälsoeffekter, risker eller utsläpp,
- 2) innehålla någon information om innehållet av nikotin, tjära eller kolmonoxid i produkten,
- 3) antyda att produkten är mindre skadlig än andra produkter eller att syftet har varit att minska effekten av något skadligt ämne i rök i produkten,
- 4) antyda att produkten har vitaliserande, energigivande, läkande, förnyande, naturliga eller organiska egenskaper eller andra hälsomässiga eller livsstilmässiga fördelar,
- 5) hänvisa till smak, doft, smak- eller aromtillsatser eller andra tillsatser eller avsaknaden därav,
- 6) likna ett livsmedel eller en kosmetisk produkt,
- 7) antyda att produkten har miljöfördelar,
- 8) antyda att produkten är brandsäker eller annars ge intrycket att produkten är ofarlig eller brandsäkrare än andra motsvarande produkter.

### 34 §

#### *Minsta tillåtna förpackningsstorlek för tobaksprodukter*

Detaljhandelsförpackningar med tobaksprodukter ska innehålla minst 20 cigaretter, 30 gram rull- eller piptobak eller 10 cigariller.

Tobaksprodukter får inte, med undantag för cigarrer, säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenterna i detaljhandelsförpackningar som innehåller mindre förpackningar eller som kan delas upp i mindre förpackningar.

I syfte att genomföra EU-lagstiftningen får det genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivas om minsta tillåtna storlek på detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter. (Nytt)

### 35 §

#### *Form, material och öppningsmekanism för detaljhandelsförpackningar för vissa tobaksprodukter*

Detaljhandelsförpackningar för cigaretter ska vara rätblocksformade. Detaljhandelsförpackningar för rulltobak ska vara rätblocksformade eller cylinderformade eller ha formen av en påse.

En detaljhandelsförpackning för cigaretter ska vara av kartong eller mjukt material. Den får inte ha en öppning som kan stängas på nytt eller återförslutas efter att den har öppnats för första gången, med undantag för ett vikbart lock eller ett sådant fällbart lock som är fastsatt på en ask. När det gäller detaljhandelsförpackningar med vikbart eller fällbart lock får locket endast vara fäst bak till på förpackningen.

### 36 §

#### *Märkning av detaljhandelsförpackningar för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare*

Detaljhandelsförpackningar för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska vara försedda med

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

- 1) en förteckning över alla ingredienser som ingår i produkten i fallande viktordning,
- 2) uppgift om produktens nikotinhalt och fördelningen per dos,
- 3) tillverkarens satsnummer,
- 4) en rekommendation om att förvara produkten utom räckhåll för barn,
- 5) hälsovarningar på finska och svenska,
- 6) en bipacksedel med information om produkten och en bruksanvisning samt behövliga kontaktuppgifter.

Vad som föreskrivs i 1 mom. 1, 2 och 5 punkten tillämpas inte på elektroniska cigaretter som inte är färdigt fyllda med nikotinväska.

Elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare eller detaljhandelsförpackningar för dessa får inte vara försedda med sådana förbjudna märkningar som avses i 33 §. Detta gäller dock inte information om produktens nikotinhalt, fördelningen per dos och smaktillsatser.

Närmare bestämmelser om text, teckensnitt, teckengrad, färg, storlek, placering och andra specifikationer för de hälsovarningar som avses i 1 mom. 5 punkten samt informationen i den bipacksedel som avses i 1 mom. 6 punkten får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

### 37 §

#### *Märkning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare*

Bestämmelser om märkning av färdigt fyllda elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006.

### 38 §

#### *Märkning av detaljhandelsförpackningar för nikotinfri vätska för förångning*

Vad som föreskrivs i 36 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom. tillämpas även på nikotinfri vätska för förångning och på detaljhandelsförpackningar med sådan vätska.

### 39 §

#### *Märkning av detaljhandelsförpackningar för örtprodukter för rökning*

Detaljhandelsförpackningar för örtprodukter för rökning ska vara försedda med varningar på finska och svenska för produktens negativa effekter på hälsan. Närmare bestämmelser om varningarnas text, teckensnitt, teckengrad, färg, storlek, placering och andra specifikationer får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Örtprodukter för rökning eller detaljhandelsförpackningar för dessa får inte vara försedda med sådana förbjudna märkningar som avses i 33 § 1—4 eller 6 punkten och på produkten eller på dess detaljhandelsförpackning får det inte anges att produkten inte innehåller tillsatser eller smaker eller aromtillsatser.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 40 §

#### *Undantag för varningsmärkning i utrikestrafik*

Vad som i 32 § 1 mom. 1 punkten, 36 § 1 mom. 5 punkten och 39 § 1 mom. föreskrivs om användningen av finska och svenska i varningsmärkningar tillämpas inte i fråga om försäljning av tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare och örtprodukter för rökning på fartyg och luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik eller i en butik för skattefria varor på en flygplats.

### 6 kap.

## Spårbarhet för tobaksprodukter

### 41 §

#### *Registrering*

Näringsidkare som deltar i handel med tobaksprodukter, med undantag för detaljförsäljare, ska registrera när detaljhandelsförpackningar kommer i deras besittning, alla mellanliggande led och när detaljhandelsförpackningarna slutligen lämnar deras besittning. Registrerade uppgifter får inte ändras eller raderas.

Näringsidkare som deltar i leveranskedjan för tobaksprodukter ska upprätthålla fullständiga och korrekta register över samtliga relevanta transaktioner.

Tillverkarna av tobaksprodukter ska tillhandahålla de näringsidkare som avses i 1 mom. den utrustning som behövs för att registrera tobaksprodukter som köps, säljs, lagras, transporteras eller hanteras på annat sätt. Utrustningen ska kunna läsa och överföra de registrerade uppgifterna elektroniskt till en datalagringsanläggning som avses i 42 §.

### 42 §

#### *Datalagringsanläggning*

Tillverkare och importörer av tobaksprodukter ska ingå avtal om datalagring med en oberoende tredje part, som genom avtalet åtar sig att vara värd för datalagringsanläggningen för alla relevanta uppgifter med avseende på spårbarhet. Datalagringsanläggningen ska vara fysiskt belägen på EU:s territorium. Den tredje partens lämplighet samt avtalet om datalagring ska godkännas av kommissionen.

Den i 1 mom. avsedda tredje partens verksamhet ska övervakas av en extern revisor, som ska föreslås och betalas av den som tillverkar tobaksprodukter och godkännas av kommissionen. Den externa revisorn ska lämna in en årsrapport till kommissionen och Tullen, med en bedömning av framför allt eventuella oegentligheter i fråga om tillgång.

Den externa revisor som avses i 2 mom. och kommissionen samt Tullen och behöriga myndigheter i andra EU-medlemsstater ska ha full tillgång till datalagringsanläggningarna. I vederbörlig

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

gen motiverade fall får kommissionen eller Tullen bevilja tillverkare eller importörer tillgång till de lagrade uppgifterna.

Särskilda bestämmelser gäller för skydd för affärs- och yrkeshemligheter och skydd för personuppgifter.

### 43 §

#### *Närmare bestämmelser om spårbarhet*

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det utfärdas närmare bestämmelser om

1) tekniska standarder för inrättande och drift av system för spårning, inbegripet märkningen med unik identitetsmärkning enligt 32 § 1 mom. 2 punkten, registreringen, överföringen, behandlingen och lagringen av uppgifter samt tillgången till lagrade uppgifter,

2) tekniska standarder för att se till att de system som används för den unika identitetsmärkingen enligt 32 § 1 mom. 2 punkten och tillhörande funktioner är fullt förenliga med varandra i hela EU,

3) varaktighet, förnybarhet, regelbunden övervakning, utvärdering, nödvändig sakkunskap och konfidentialitet samt annat centralt innehåll i fråga om datalagringsavtal enligt 42 §.

### 7 kap.

#### **Försäljning och annan överlåtelse**

### 44 §

#### *Tillståndsplikt för detaljhandel*

Tobaksprodukter och nikotinvätskor får säljas eller på annat sätt överlåtas i detaljhandel endast om den kommun där försäljningsstället ligger har beviljat ett detaljhandelstillstånd för försäljningsstället och tillståndshavaren. Tillstånd för detaljhandel i ett mobilt kommunikationsmedel beviljas dock av hemkommunen för den som ansöker om tillstånd.

Detaljhandelstillstånd kan beviljas för viss tid, om verksamheten är tidsbegränsad. Tillstånd för viss tid kan beviljas för högst ett år åt gången.

### 45 §

#### *Förutsättningar och hinder för beviljande av detaljhandelstillstånd*

Kommunen beviljar detaljhandelstillstånd som avses i 44 § på ansökan. Förutsättningar för tillstånd är att sökanden uppnått myndighetsåldern, att sökanden visar upp en godtagbar plan för egenkontroll enligt 54 § och att det inte finns något hinder enligt 2 eller 3 mom. för beviljande av tillstånd. Tillstånd får dock inte beviljas, om den verksamhet som avses i ansökan uppenbarligen strider mot denna lag eller om försäljningsstället inte kan övervakas av kommunen.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

Detaljhandelstillstånd får inte beviljas en sökande som innehaft ett sådant detaljhandelstillstånd enligt denna lag eller tobakslagen (693/1976), nedan *den gamla tobakslagen*, som har återkallats permanent under de senaste två åren.

Detaljhandelstillstånd får inte beviljas ett ställe som ligger

- 1) i daghemslokaler, lokaler för familjedagvård eller på daghemslokalers utomhusområden,
- 2) i sådana lokaler och på sådana utomhusområden vid inrättningar där vård meddelas med stöd av barnskyddslagen (417/2007) eller mentalvårdslagen (1116/1990) som är avsedda för personer som inte fyllt 18 år,
- 3) i lokalerna vid läroanstalter som ger grundläggande utbildning, yrkesutbildning och gymnasieutbildning och deras elevhem samt på utomhusområden som används av en sådan läroanstalt.

### 46 §

#### *Form och innehåll för ansökan om detaljhandelstillstånd*

Ansökan om detaljhandelstillstånd ska göras skriftligt. Ansökan ska innehålla

- 1) sökandens namn eller firma och kontaktuppgifter i Finland, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer samt adressen till försäljningsstället för produkterna,
- 2) en redogörelse för vilka produkter ansökan om detaljhandelstillstånd avser,
- 3) en plan för egenkontroll,
- 4) en redogörelse för antalet försäljningsdiskar och deras placering på försäljningsstället,
- 5) en redogörelse för placeringen av tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor vid försäljningsdisken.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

### 47 §

#### *Framläggande av detaljhandelstillstånd*

Detaljhandelstillståndet ska hållas framlagt för kunderna vid försäljningsdisken. Närmare bestämmelser om tillståndets storlek och annan utformning samt om framläggande av tillståndet får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

### 48 §

#### *Anmälan om detaljhandel med nikotinvätska*

Den som har ett sådant detaljhandelstillstånd för tobaksprodukter som beviljats med stöd av den gamla tobakslagen får på samma försäljningsställe även sälja nikotinvätskor, efter att först ha gjort en skriftlig anmälan till den kommun som beviljat tillståndet och lämnat en uppdatering av de uppgifter som avses i 46 § 1 mom. till kommunen.

Kommunen ska sedan den tagit emot en anmälan enligt 1 mom. utan dröjsmål sända en motagningsbekräftelse till den som gjort anmälan.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 49 §

#### *Anmälningar som gäller detaljhandelstillstånd*

Innehavaren av ett detaljhandelstillstånd ska underrätta kommunen om förändringar i de uppgifter som lämnats i en ansökan som avses i 46 § och i en anmälan som avses i 48 § samt om försäljningen upphör. Kommunen ska underrätta Valvira om tillstånd som beviljas eller återkallas, om förändringar i fråga om tillstånd, om förseelser vid försäljning samt om försäljning som upphör.

### 50 §

#### *Anmälningsplikt för partihandel*

Partihandel med tobaksprodukter och nikotinvätskor får bedrivas av den som har gjort en skriftlig anmälan om saken till den kommun där försäljningsstället ligger. Anmälan ska innehålla de uppgifter som avses i 46 § 1 mom. Motsvarande anmälan ska göras före en väsentlig förändring i verksamheten och om verksamheten upphör.

Kommunen ska sedan den tagit emot en anmälan enligt 1 mom. utan dröjsmål sända en mottagningsbekräftelse till den som gjort anmälan.

Kommunen ska underrätta Valvira om de anmälningar som avses i 1 mom.

### 51 §

#### *Förbud mot försäljning av rökfria tobaksprodukter*

Rökfria tobaksprodukter får inte säljas eller på annat sätt överlåtas eller förmedlas.

### 52 §

#### *Förbud mot försäljning av vissa vätskor som innehåller nikotin*

Sådan nikotinhaltig vätska som är avsedd för förångning med hjälp en elektronisk cigarett vars nikotinkoncentration överstiger 20 milligram per milliliter eller som har ett användningsändamål enligt 3 § 1 mom. i läkemedelslagen får inte säljas eller på annat sätt överlåtas.

### 53 §

#### *Förbud mot försäljning till minderåriga*

Tobaksprodukter och nikotinvätskor får inte säljas eller på annat sätt överlåtas eller förmedlas till den som inte har fyllt 18 år.

Tobakssurrogat, röktilbehör och elektroniska cigaretter får inte i näringsverksamhet säljas eller på annat sätt överlåtas till den som inte har fyllt 18 år.



## Betänkande ShUB 7/2016 rd

Vid försäljningsdiskar för sådana produkter som avses i 1 och 2 mom. ska ett anslag som informerar om åldergränser för försäljningen finnas väl synligt för kunderna. Närmare bestämmelser om innehållet i anslaget får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

### 54 §

#### *Plan för egenkontroll*

En näringsidkare som säljer tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska ska på egen bekostnad göra upp och genomföra en plan för egenkontroll för att förbudet enligt 53 § 1 och 2 mom. ska iakttas. Närmare bestämmelser om uppgörandet av planen för egenkontroll samt planens innehåll och genomförande får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

### 55 §

#### *Fortlöpande övervakning av köpsituationen*

Försäljaren ska närvara vid försäljningsdisken så att denna fortlöpande kan övervaka köpsituationer för tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter och nikotinvätska.

### 56 §

#### *Försäljarens minimiålder*

Den som säljer tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska i näringsverksamhet ska vara minst 18 år. Yngre personer får dock sälja sådana produkter, om försäljningen sker under övervakning av en person som har fyllt 18 år.

### 57 §

#### *Förbud mot automater*

Tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor får inte säljas eller på annat sätt överlåtas från en automat.

### 58 §

#### *Förbud mot distansförsäljning*

Gränsöverskridande distansförsäljning av tobaksprodukter, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor är förbjuden. Inte heller en näringsidkare som är etablerad i Finland får sälja eller på annat sätt överlåta sådana produkter till konsumenter med hjälp av ett sådant medel för distanskommunikation som avses i 6 kap. 7 § 2 mom. i konsumentskyddslagen (38/1978).

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 59 §

#### *Förbud mot försäljning på tullauktion*

Tobaksprodukter, örtprodukter för rökning, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor får inte säljas på tullauktion.

### 60 §

#### *Begränsningar i partihandel*

Tobaksprodukter får säljas i parti endast till sådana partiaffärer som gjort anmälan enligt 50 §, för återförsäljning, och till den som

1) har ett sådant detaljhandelstillstånd som avses i 44 § och i enlighet med 46 § 1 mom. 2 punkten eller 49 § har angett att den säljer tobaksprodukter,

2) har ett detaljhandelstillstånd som beviljats med stöd av den gamla tobakslagen.

Nikotinvätskor får säljas i parti endast till sådana partiaffärer som gjort anmälan enligt 50 §, för återförsäljning, och till den som:

1) har ett sådant detaljhandelstillstånd som avses i 44 § och i enlighet med 46 § 1 mom. 2 punkten eller 49 § har angett att den säljer nikotinvätskor,

2) har ett detaljhandelstillstånd som beviljats med stöd av den gamla tobakslagen och har gjort en anmälan enligt 48 §.

Tobaksprodukter eller nikotinvätskor får inte säljas i parti på sådana ställen som avses i 45 § 3 mom.

### 8 kap.

## **Införsel**

### 61 §

#### *Gräns vid införsel*

Vad som i denna lag föreskrivs om införsel tillämpas även på sådan införsel som avses i 18 § 2 mom. i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (1266/1996).

### 62 §

#### *Införselförbud som gäller för minderåriga*

Den som inte har fyllt 18 år får inte föra in tobaksprodukter eller nikotinvätska i landet.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 63 §

#### *Förbud mot införsel av rökfria tobaksprodukter*

Rökfria tobaksprodukter får inte föras in i landet. Införselförbudet gäller också anskaffning och mottagande av rökfria tobaksprodukter per post eller på något annat motsvarande sätt från länder utanför Finland.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en privatperson som anländer till Finland medföra in sammanlagt högst 1 000 gram rökfria tobaksprodukter per kalenderdygn för eget personligt bruk.

Det införselförbud som avses i 1 mom. gäller inte produkter i stängda försäljningslokaler eller lager ombord på fartyg och luftfartyg i internationell trafik.

### 64 §

#### *Förbud mot införsel av vissa vätskor som innehåller nikotin*

En privatperson får inte föra in sådan nikotinhaltig vätska för förångning med hjälp en elektronisk cigarett vars nikotinkoncentration överstiger 20 milligram per milliliter eller som har ett användningsändamål enligt 3 § 1 mom. i läkemedelslagen. Införselförbudet gäller också anskaffning och mottagande av sådan vätska per post eller på något annat motsvarande sätt från länder utanför Finland.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en privatperson som anländer till Finland medföra in högst 10 milliliter sådan vätska för eget personligt bruk.

### 65 §

#### *Förbud mot införsel med hjälp av ett medel för distanskommunikation*

En privatperson får inte från en näringsidkare skaffa eller ta emot tobaksprodukter, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor per post, som varutransport eller på något annat sätt från länder utanför Finland.

### 66 §

#### *Tidsgränser för resandeförsel*

En i Finland bosatt person som på något annat sätt än med flyg anländer till Finland från ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får inte föra in tobaksprodukter eller nikotinvätskor i landet, om hans eller hennes resa har varat 24 timmar eller kortare tid.

En utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bosatt person som på något annat sätt än med flyg anländer till Finland från ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får inte föra in tobaksprodukter eller nikotinvätskor i landet, om hans eller hennes vistelse i Finland inte är en genomresa och varar tre dygn eller kortare tid.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får personen föra in tobaksprodukter och nikotinvätskor i landet, om det är uppenbart att de har skaffats före utresan från Finland. Trots vad som föreskrivs i

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

2 mom. får personen föra in nämnda produkter i landet, om det är uppenbart att de är avsedda för hans eller hennes personliga bruk under vistelsen i Finland.

### 67 §

#### *Kvantitativa begränsningar för resandeförsel*

En privatperson får inte

1) när det gäller tobaksprodukter vars detaljhandelsförpackningar är märkta på ett sätt som avviker från 32 § 1 mom. 1 punkten föra in mer än 200 cigaretter, 50 cigarrer, 100 cigariller och 250 gram rulltobak eller piptobak i landet,

2) när det gäller nikotinvätska i elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare vars detaljhandelsförpackningar är märkta på ett sätt som avviker från 36 § 1 mom. 5 punkten föra in mer än 10 milliliter vätska i landet,

3) när det gäller örtprodukter för rökning vars detaljhandelsförpackningar är märkta på ett sätt som avviker från 39 § 1 mom. föra in mer än 200 enheter färdigrullade produkter och 250 gram produkter i lösvikt i landet.

En privatperson får inte för annat än för eget bruk föra in sådana produkter som avses i 1 mom.

### 9 kap.

#### **Förbud mot marknadsföring och framläggande**

### 68 §

#### *Förbud mot marknadsföring*

Tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska får inte marknadsföras.

### 69 §

#### *Undantag från förbudet mot marknadsföring*

Vad som föreskrivs i 68 § ska inte tillämpas på

1) marknadsföring i en sådan publikation som har tryckts och publicerats utanför EU och som inte i första hand är avsedd för EU:s marknad och vars huvudsakliga syfte inte är att marknadsföra tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska,

2) marknadsföring av enstaka röktilbehör som inte är nya och ska betraktas som samlarobjekt, om produkternas varumärken inte syns i marknadsföringen,

3) produktinformation som produktens tillverkare eller importör lämnar dem som deltar i försäljningen av produkten.

Som sådan produktinformation som avses i 1 mom. 3 punkten anses information om produktens pris, sammansättning, egenskaper, tillverkning, hälsofaror och negativa effekter på hälsan

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

och om ursprungslandet och detaljhandelsförpackningen. En bild av produkten eller dess detaljhandelsförpackning kan ges som produktinformation endast i anslutning till någon annan produktinformation. Någon annan bild får inte fogas till produktinformationen. Innehållet i produktinformationen ska vara sådant att den som deltar i försäljningen av produkten får heltäckande och korrekta uppgifter om produkten och dess egenskaper.

### 70 §

#### *Förbud mot prisgottgörelse*

En näringsidkare får inte för priset på tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska erbjuda eller betala en gottgörelse som bestäms enligt köp av nämnda produkter eller andra konsumtionsnyttigheter och tjänster.

### 71 §

#### *Förbud mot framläggande*

Tobaksprodukter, tobakssurrogat, elektroniska cigaretter, nikotinvätskor och deras varumärken får inte hållas synliga i detaljhandel med tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor.

Förbudet enligt 1 mom. gäller dock inte sådana försäljningsställen med egen ingång som nästan uteslutande säljer sådana produkter som avses i denna lag, om produkterna och deras varumärken inte är synliga från utsidan av försäljningsstället.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte försäljning på fartyg i internationell sjöfart.

### 72 §

#### *Varukatalog och förteckning*

Trots vad som föreskrivs i 68 och 71 § får en detaljförsäljare på begäran av köparen visa honom eller henne en tryckt varukatalog med bilder på de produkter, eller på deras detaljhandelsförpackningar, som säljs på försäljningsstället. Detaljförsäljaren får också på begäran av köparen ge honom eller henne en tryckt förteckning över produkterna och deras priser. Närmare bestämmelser om varukatalogens och förteckningens form, innehåll och utformning får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 10 kap.

#### Rökförbud och rökrestriktioner

##### 73 §

###### *Tillämpning av rökförbud*

Vad som i detta kapitel föreskrivs om tobaksrökning och tobaksrök tillämpas också på användningen av örtprodukter för rökning och elektroniska cigaretter och den rök och ånga och de partiklar som de ger upphov till.

##### 74 §

###### *Allmänna rökförbud*

Tobaksrökning är förbjuden

1) i sådana lokaler i byggnader, i kommunikationsmedel och på motsvarande platser som är tillgängliga för allmänheten eller anställda eller för kunder för tillhandahållande av tjänster som producerats i näringsverksamhet eller offentliga tjänster,

2) under skyddstak och på läktare vid offentliga tillställningar som anordnas utomhus och på andra platser som direkt är avsedda för deltagare som följer tillställningen stillastående eller stillasittande,

3) på utomhusområden vid daghem eller läroanstalter som ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, yrkesutbildning eller gymnasieutbildning.

Tobaksrökning är också förbjuden inne i ett kommunikationsmedel som är i privat bruk, när en person som inte fyllt 15 år vistas i det. Förbudet gäller inte bostadsutrymmen i kommunikationsmedel.

Rökfria tobaksprodukter får inte användas i lokaler eller på utomhusområden vid daghem eller läroanstalter som ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, yrkesutbildning eller gymnasieutbildning.

##### 75 §

###### *Undantag från de allmänna rökförbuden*

Trots vad som föreskrivs i 74 § 1 mom. 1 punkten är tobaksrökning dock tillåten

1) i en kunds, anställds eller näringsidkares eller annan yrkesutövares hem eller i ett kommunikationsmedel för en sådan persons eget bruk samt andra lokaler som används uteslutande av medlemmarna i en och samma familj och av personer som bor i ett och samma hushåll; det som sägs ovan gäller dock inte lokaler för familjedagvård medan familjedagvården pågår,

2) i högst ett av tio inkvarteringsrum för gäster på hotell eller andra inkvarteringsrörelser eller oberoende av antalet rum i högst tre inkvarteringsrum,

3) i lokaler för förplägnadsrörelser på fartyg i internationell sjöfart när mindre än 50 kvadratmeter är reserverat för intagande av mat och dryck som serveras där, eller, om utrymmet är större än det, på högst 50 procent av utrymmet.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

Innehavare av lokaler som tillåter rökning i sådana lokaler som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten eller på utomhusområden i sin besittning ska se till att de anställda i lokalen inte utsätts för tobaksrök och att tobaksrök inte kan sprida sig till områden där tobaksrökning är förbjuden.

### 76 §

#### *Rökrum*

I en lokal som avses i 74 § 1 mom. 1 punkten kan tobaksrökning tillåtas i ett separat rökrum som godkänts för tobaksrökning med stöd av markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Då ska det dock ses till att tobaksrök inte kan sprida sig till områden där tobaksrökning är förbjuden. Rökrummet får inte placeras i anslutning till en lokal som främst används av personer som är under 18 år.

I ett rökrum får arbete inte utföras, med undantag för nödvändigt arbete som utförs av brand- och räddningsväsendet eller av ordnings- och säkerhetsskäl. Städning av rökrummet får ske först efter att rummet vädrats noggrant.

Närmare bestämmelser om konstruktionsmässiga krav och byggnadstekniska funktionskrav när det gäller rökrum får utfärdas genom förordning av statsrådet.

### 77 §

#### *Rökrum i förplägnadsrörelser*

Om det i en förplägnadsrörelse inrättas ett rökrum som avses i 76 §, ska rökrummet vara av skälig storlek i förhållande till affärslokalens storlek och antalet kundplatser. I rökrummet får det inte serveras eller intas mat eller dryck.

Näringsidkaren ska göra upp en plan för egenkontroll där det framgår hur man säkerställer att rökrummet fungerar och hur förhållandena och ordningen i rökrummet kan övervakas utanför rökrummet.

Närmare bestämmelser om minsta och största yta för rökrum i förplägnadsrörelser och om ytans förhållande till serveringsområdets storlek och antalet kundplatser i affärslokalen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

### 78 §

#### *Rökförbud i bostadssammanslutningar*

Tobaksrökning är förbjuden i gemensamma och för allmänheten avsedda lokaler i bostadssammanslutningar.

En bostadssammanslutning får förbjuda tobaksrökning på gemensamma utomhusområden som den äger eller innehar i närheten av ingångarna till byggnaden och byggnadens friskluftsintag, på lekomyråden för barn och på gemensamma balkonger.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 79 §

#### *Meddelande av rökförbud i bostadssammanslutningar*

En bostadssammanslutning kan hos kommunen ansöka om att kommunen meddelar rökförbud på balkongerna till lägenheterna i bostadssammanslutningens byggnad, utomhusområden som används av lägenheterna och inne i lägenheterna. Innehavarna av de utrymmen och områden som avses i ansökan ska höras innan ansökan görs.

Kommunen ska meddela rökförbud beträffande de utrymmen och områden som avses i ansökan, om det på grund av deras konstruktioner eller andra omständigheter är möjligt att tobaksrök **annat än i undantagsfall** sprider sig till en annan balkong, till de ställen man vistas på ett utomhusområde som hör till en annan lägenhet eller in i en annan lägenhet och rökspridningen hindrar eller gör det orimligt mycket svårare att använda lokalen för sitt egentliga syfte. Rökförbud får meddelas i ett bostadsrum i en lägenhet endast om spridningen av rök inte genom en reparation eller ändring av konstruktionerna skäligen kan förhindras och bostadsrummets innehavare innan förbudet meddelas har getts möjlighet att förhindra spridningen av rök genom egna åtgärder. Ett rökförbud som avser ett bostadsrum i en lägenhet gäller inte användning av elektroniska cigaretter.

Kommunen ska återkalla ett rökförbud på ansökan av bostadssammanslutningen, om förbudet inte längre är befogat på grund av förändrade omständigheter. **Ett rökförbud kan också återkallas på ansökan av innehavaren till ett utrymme eller ett område om bostadssammanslutningen inte ansöker om återkallande trots väsentligt förändrade omständigheter.** Närmare bestämmelser om ansökan om rökförbud, om återkallande av rökförbud **och om omnämnande i ansökan av hörande som bostadssammanslutningen ordnat** får utfärdas genom förordning av statsrådet.

### 80 §

#### *Anslag om rökförbud*

Innehavare av lokaler eller utomhusområden och arrangörer av offentliga tillställningar ska sätta upp anslag som informerar om rökförbud enligt 74 § 1 mom. och om placeringen av sådana rökrum som avses i 76 och 77 §. Innehållet i anslagen ska vara entydigt och de ska både till storlek och placering vara sådana att de är lätta att upptäcka av personer som kommer till lokalerna och vistas i dem.

### 81 §

#### *Verkställighet av rökförbud*

Om någon bryter mot ett rökförbud enligt 74 § och trots uppmaning inte avbryter tobaksrökningen, får innehavaren av lokalen eller utomhusområdet eller dennes representant avlägsna personen i fråga därifrån, om detta inte kan anses oskäligt.



## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 82 §

#### *Myndigheternas meddelanden*

Arbetskyddsmyndigheterna, kommunen och vid behov polisen ska underrätta den tillståndsmyndighet som avses i alkohollagen (1143/1994) om överträdelse av bestämmelserna om rökrum samt byggnadstillsynsmyndigheten om överträdelse av bestämmelser och föreskrifter om byggande och underhåll eller reparations- och ändringsarbeten när det gäller rökrum.

Tillståndsmyndigheten enligt alkohollagen ska underrätta arbetskyddsmyndigheten och kommunen om den upptäcker överträdelse av bestämmelserna om rökrum och om tobaksrökning utomhus. Arbetskyddsmyndigheten och den kommunala tillsynsmyndigheten ska underrätta varandra om överträdelse av de bestämmelser och föreskrifter som avses ovan.

### 11 kap.

#### **Styrning och tillsyn**

### 83 §

#### *Tillsynsprogram*

För styrningen och samordningen av verkställigheten av denna lag ska Valvira utarbeta ett riksprogram för tillsyn över tobakslagen (*tillsynsprogram*). Tillsynsprogrammet ska åtminstone innehålla följande:

- 1) allmän definition av innehållet i kontrollerna,
- 2) grunderna för riskvärderingen av de olika tillsynsobjekten och för hur kontrollfrekvensen för objekten bestäms,
- 3) uppgifter om bedömning av behovet av provtagning och om anvisningar,
- 4) metoderna för utvärdering av de tillsynsplaner som avses i 84 §,
- 5) metoderna för utvärdering av tillsynsprogrammet.

Tillsynsprogrammet ska ses över vid behov. Tillsynsprogrammet utgör en del av det riksomfattande programmet för tillsyn över miljö- och hälsoskyddet.

Närmare bestämmelser om utarbetandet av tillsynsprogrammet och om dess innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

### 84 §

#### *Tillsynsplan*

Kommunen ska för regelbunden tillsyn över efterlevnaden av denna lag utarbeta och godkänna en plan för tillsynen över tobakslagen (*tillsynsplan*). Tillsynen ska vara högklassig och riskbaserad och den ska förebygga negativa effekter på hälsan.

I tillsynsplanen ska tillsynsprogrammet beaktas i enlighet med lokala behov. Tillsynsplanen ska ses över vid behov.

Regionförvaltningsverket bedömer och utvärderar tillsynsplanerna inom sitt område.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 85 §

#### *Godkännande av verifieringslaboratorier*

De utsläppsmätningar som avses i 12 § ska verifieras och de brandegenskaper hos cigaretter som avses i 13 § ska påvisas i ett laboratorium som är godkänt av och övervakas av Valvira. Laboratoriet får inte ägas eller kontrolleras av tillverkare eller importörer av tobaksprodukter. Valvira för och uppdaterar en förteckning över godkända laboratorier och lämnar den till kommissionen.

Laboratoriet ska lämna sin ansökan om godkännande till Valvira. Valvira godkänner laboratoriet, om laboratoriet till sin ansökan fogar ett intyg över att Ackrediteringstjänsten FINAS har konstaterat att laboratoriet uppfyller de internationella kompetenskraven för verifieringslaboratorier och att de metoder som avses i 12 och 13 § hör till dess kompetensområde. Laboratoriet ska anmäla förändringar som gäller förutsättningarna för godkännandet till Valvira.

Ett laboratorium anses utan särskilt beslut vara godkänt, om laboratoriet till Valvira lämnar ett intyg över att en myndighet i en annan EU-medlemsstat har godkänt laboratoriet och anger grunderna för godkännandet av laboratoriet och verifieringsmetoderna.

Närmare bestämmelser om laboratorier som avses i denna paragraf och om godkännandet av dem, den ackreditering som är en förutsättning för godkännande, genomförandet av övervakningen samt de anmälningar som ska göras till Valvira och kommissionen får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

### 86 §

#### *Inspektions- och provtagningsrätt*

Valvira och kommunen har för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den rätt att

1) få tillträde till och inspektera utrymmena och verksamheten på de platser där produkter som avses i denna lag tillverkas, förpackas, lagras och säljs samt verifieringslaboratoriernas utrymmen och verksamhet och de handlingar som behövs för övervakningen,

2) av tillverkaren, importören och försäljaren av produkten i fråga avgiftsfritt ta och erhålla prov för undersökningar av sådana produkter som avses i denna lag,

**Inspektioner enligt 1 mom.** får inte utsträckas till utrymmen som är avsedda för boende av permanent natur, om det inte är nödvändigt för att utreda omständigheter som är föremål för inspektion och det finns grundad anledning att misstänka ett brott vid försäljning av tobak enligt 109 § eller ett brott vid marknadsföring av tobak enligt 111 §.

**Bestämmelserna i 46 § i hälsoskyddslagen (763/1994) ska tillämpas på bostadsinspektioner som hänför sig till rökförbud och rökrestriktioner enligt 10 kap. i den här lagen. (Nytt 3 mom.)**

Bestämmelser i övrigt om inspektioner enligt denna lag finns i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

Om de prov som anses i 1 mom. 2 punkten inte lämnas inom utsatt tid, kan Valvira eller kommunen förena skyldigheten att lämna dem med vite. Vitet döms ut av förvaltningsdomstolen på ansökan av den som förelagt vitet. Vite får dock inte föreläggas om det finns skäl att misstänka parten för brott och det begärda materialet har anknytning till det ärende som är föremål för misstanke om brott.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 87 §

#### *Rätt till information*

Valvira och kommunen har, avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna, rätt att från tillverkare, importörer och försäljare av produkter som avses i denna lag samt andra myndigheter få uppgifter som är nödvändiga för att utreda verksamhet som strider mot denna lag och mot bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Om de uppgifter som avses i 1 mom. 2 punkten inte lämnas inom utsatt tid, kan Valvira eller kommunen förena skyldigheten att lämna dem med vite. Vitet döms ut av förvaltningsdomstolen på ansökan av den som förelagt vitet. Vite får dock inte föreläggas om det finns skäl att misstänka en part för brott och det begärda materialet har anknytning till det ärende som är föremål för misstanke om brott.

Kommunen och regionförvaltningsverket är skyldiga att på begäran utan ersättning lämna Valvira de övriga uppgifter om inspektioner och andra tillsynsåtgärder, tillsynspersonal, avgifter och tillsyn som behövs för styrningen, uppföljningen, rapporteringen och statistiken i fråga om tillsynen enligt denna lag. Uppgifterna ska lämnas på det sätt som Valvira bestämmer.

### 88 §

#### *Utlämnande av uppgifter*

Trots sekretessbestämmelserna får Valvira eller kommunen till en annan tillsynsmyndighet lämna ut sådana uppgifter om affärs- eller yrkeshemligheter som erhållits vid tillsynen över efterlevnaden av denna lag eller vid utförande av uppgifter i anslutning till övervakningen, om uppgifterna **är nödvändiga** för skötseln av de tillsynsuppgifter som åligger myndigheten i fråga. Uppgifter får även lämnas ut till utländska organ och inspektörer som förutsätts i EU:s lagstiftning eller någon annan internationell förpliktelse som är bindande för Finland, i de fall då ifrågakvarande lagstiftning eller avtal förutsätter detta.

### 89 §

#### *Handräckning*

Valvira och kommunen har rätt att av andra myndigheter få handräckning för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den och för verkställighet av beslut.

### 90 §

#### *Avgifter för behandling av ansökningar och anmälningar*

Kommunen tar ut avgift enligt en av kommunen godkänd taxa för

- 1) behandling av ansökan om detaljhandelstillstånd enligt 44 §,
- 2) behandling av anmälan om detaljhandel med nikotinvätska enligt 48 §,
- 3) behandling av anmälan om partihandel enligt 50 §,

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

4) behandling av ansökan om rökförbud enligt 79 §.

Kommunen ska bestämma avgifterna för sina prestationer enligt 1 mom. så att beloppet motsvarar högst totalkostnaderna för att producera prestationen.

Valvira kan hos tillverkare och importörer ta ut avgift för

1) undersökning av om tobaksprodukten har förbjudna egenskaper eller tillsatser enligt 11 §,  
2) verifiering av mätningar av utsläppsnivåerna för tjära, nikotin och kolmonoxid från cigaretter,

3) mottagning, lagring, hantering, analys och offentliggörande av uppgifter som lämnats till verket med stöd av 14—16, 18, 20 och 26—29 § samt anknytande åtgärder,

4) sådana sakkunnigbedömningar som avses i 18 § 3 mom.

Bestämmelser om beloppet av den avgift som avses i 3 mom. finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

### 91 §

#### *Avgifter för övervakningen enligt tobakslagen*

Kommunen tar hos den som har ett detaljhandelstillstånd enligt 44 § eller som har beviljats detaljhandelstillstånd enligt den gamla tobakslagen, samt hos den som har gjort en anmälan om partihandel enligt 50 §, ut en årlig övervakningsavgift för varje försäljningsdisk enligt en taxa som kommunen godkänt.

Övervakningsavgiften är högst 500 euro per försäljningsdisk. Om aktören dock i enlighet med 46 § 1 mom. 2 punkten eller 50 § 1 mom. har gjort en anmälan om detalj- eller partihandel med både tobaksprodukter och nikotinvätskor eller har gjort en anmälan enligt 48 § om detaljhandel med nikotinvätskor, tas högst dubbel övervakningsavgift ut.

För verksamhet som grundar sig på detaljhandelstillstånd och anmälningar om partihandel som gäller den 1 januari tar kommunen ut övervakningsavgift för året i fråga. Om detaljhandelstillstånd beviljas eller anmälan om partihandel görs under årets gång eller verksamheten bedrivs under kortare tid än ett år, kan kommunen ta ut en övervakningsavgift som står proportion till verksamhetens längd.

### 92 §

#### *Indrivning av avgifter samt ränta*

De avgifter som tas ut enligt denna lag är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Om en avgift inte betalas i tid, ska det på avgiften betalas dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Förfallodagen kan infalla tidigast två veckor efter att den tjänst för vilken avgiften påfördes har erhållits. I stället för dröjsmålsränta kan myndigheten ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro, om beloppet av dröjsmålsräntan blir mindre än detta.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 93 §

#### *Kostnadsersättningar till kommunen*

Staten ersätter de kostnader kommunen har för att utföra sådana kontroller, provtagningar, undersökningar och utredningar inom tobakstillsynen som är handräckning och som enligt denna lag hör till Valvira's uppgifter och som Valvira har styrt till kommunen.

### 94 §

#### *Registrering och offentliggörande av uppgifter om produkttillsyn*

Valvira registrerar elektroniskt de uppgifter som erhållits med stöd av 14—16 och 18 § så att kommissionen och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater har tillgång till dem. Valvira lämnar de uppgifter som erhållits med stöd av 20 § till kommissionen. Valvira ska därtill på begäran lämna de uppgifter som verket fått med stöd av 26—28 § till kommissionen och den behöriga myndigheten i en annan EU-medlemsstat.

Valvira gör de uppgifter som erhållits med stöd av 14 § 1 mom. 1—4 punkten och 15, 18, 26 och 29 §, med undantag för affärs- och yrkeshemligheter, tillgängliga för allmänheten på en webbplats, där det bara kan göras enskilda sökningar med produktnamnet eller namnet eller företags- och organisationsnumret på den registrerade som sökvillkor.

Med avvikelse från 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) ska namnet på en sådan fysisk person som avses i 26 § 2 mom. 1 punkten i denna lag offentliggöras som sådant när uppgifter görs tillgängliga i enlighet med 2 mom. i denna paragraf. De uppgifter som avses i 26 § 2 mom. ska bevaras permanent.

Närmare bestämmelser om hur uppgifter som avses i 2 mom. ska göras tillgängliga får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

### 95 §

#### *Register över detaljhandelstillstånd och anmälningar om partihandel*

För behandling, övervakning och statistikföring av tillstånds- och anmälningsärenden enligt denna lag för Valvira och kommunerna ett register över näringsidkare

- 1) som har beviljats tillstånd enligt 44 § eller som har ansökt om ett sådant tillstånd,
- 2) som har gjort en anmälan enligt 48—50 §.

Valvira svarar för att registrets datasystem fungerar. Följande uppgifter ska registreras:

- 1) sökandens eller anmälares namn, firma och kontaktuppgifter i Finland, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer samt adressen till försäljningsstället för produkterna,
- 2) tillståndsnummer, uppgifter om verksamhet och egenkontroll för vilka har beviljats tillstånd eller gjorts anmälan samt om brott mot denna lag och om överträdelse av bestämmelser, föreskrifter och förbud som har utfärdats med stöd av den och uppgifter om påföljderna för dessa samt uppgifter om tillståndsmyndigheternas inspektioner och resultaten av dessa,
- 3) övriga uppgifter som behövs för handläggning, övervakning och statistikföring av tillstånds- och anmälningsärenden.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

Med avvikelse från 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan tillståndshavarens och anmälares namn, tillstånds- och anmälningsnummer och för allmänt bruk avsedda adress- och kontaktuppgifter offentliggöras som sådana i registret. Uppgifterna ska bara vara tillgängliga via enskilda sökningar med tillståndshavarens eller anmälares namn, företags- och organisationsnummer, tillstånds- eller anmälningsnummer eller försäljningsställe som sökvillkor. Uppgifter om näringsidkaren bevaras i registret i fem år efter det att försäljningen upphört eller detaljhandelstillståndet återkallats.

12 kap.

### Förbud och återkallande av detaljhandelstillstånd

96 §

#### *Förbud som meddelas av kommunen*

Om kommunen i sin tillsynsuppgift inom sitt område upptäcker verksamhet som strider mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kan kommunen förbjuda denna verksamhet.

97 §

#### *Återkallande av detaljhandelstillstånd*

Kommunen kan ~~utan ersättning~~ återkalla ett detaljhandelstillstånd enligt 44 § för minst en vecka och högst sex månader, om innehavaren av detaljhandelstillståndet, trots att kommunen eller en annan tillsynsmyndighet gett en skriftlig varning eller trots en straffrättslig påföljd

1) säljer eller på annat sätt överlåter sådana tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare, nikotinvätskor, nikotinfria vätskor för förångning eller örtprodukter för rökning vars detaljhandelsförpackningar strider mot bestämmelserna i 5 kap.,

2) låter bli att lämna väsentliga uppgifter som avses i 49 §,

3) i strid med 51 § säljer eller på annat sätt överlåter rökfria tobaksprodukter,

4) i strid med 53 § säljer eller på annat sätt överlåter tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor till en person som inte har fyllt 18 år eller i strid med 56 § tillåter en person som inte har fyllt 18 år att sälja eller på annat sätt överlåta nämnda produkter,

5) i strid med 57 § säljer eller på annat sätt överlåter tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor från en automat,

6) i strid med 58 § säljer eller på annat sätt överlåter tobaksprodukter, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor till konsumenter med hjälp av ett medel för distanskommunikation,

7) i strid med 68 § marknadsför tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor,

8) i strid med 71 § håller tobaksprodukter, tobakssurrogat, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor eller deras varumärken synliga på försäljningsstället.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

Kommunen kan ~~utan ersättning~~ återkalla ett detaljhandelstillstånd permanent, om innehavaren av detaljhandelstillståndet trots att tillståndet återkallats för viss tid fortsätter eller upprepar en lagstridig verksamhet som avses i 1 mom. och gärningen inte ska betraktas som ringa.

98 §

### *Anmälan om försäljningsförseelser till kommunen*

Polisen ska underrätta den kommun som beviljat detaljhandelstillståndet om alla lagstridiga förfaranden som den får kännedom om, om dessa kan utgöra grund för återkallande av detaljhandelstillståndet. Kommunen ska också underrättas om polisens åtgärder i frågan.

99 §

### *Förbud mot marknadsföring*

Om tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska marknadsförs i strid med 68 § och förfarandet inte inskränker sig till en kommuns område, kan Valvira förbjuda den som beställt eller utfört marknadsföringsåtgärden samt anställda hos dem att fortsätta och upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna.

100 §

### *Försäljningsförbud*

Valvira kan förbjuda försäljning och annan överlåtelse av tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, nikotinvätska, nikotinfri vätska för förångning och örtprodukter för rökning, om

- 1) tobaksprodukten har förbjudna tillsatser eller egenskaper enligt 11 §,
- 2) utsläppen från tobaksprodukten inte har mätts på det sätt som anges i 12 § eller verifierats i ett godkänt laboratorium enligt 85 § eller om utsläppen överskrider de högsta tillåtna nivåer som föreskrivs i 12 § eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den,
- 3) cigarettens brandegenskaper inte uppfyller kraven i 13 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om brandegenskaperna inte har testats och påvisats på det sätt som avses i 13 § eller i ett sådant godkänt laboratorium som avses i 85 §,
- 4) en elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare inte uppfyller kraven i 23 § eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i 24 § 3 mom.,
- 5) nikotinvätska inte uppfyller kraven i 24 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om nikotinfri vätska för förångning inte uppfyller kraven i 25 §,
- 6) tillverkaren, importören eller distributören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare inte har upprättat eller upprätthållit ett system för övervakning av skadliga effekter enligt 28 § 1 mom. eller vägrar lämna uppgifter ur övervakningssystemet till Valvira,
- 7) tillverkaren, importören eller distributören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare i en sådan situation som avses i 28 § 2 mom. inte har vidtagit korrigerande åtgärder enligt bestämmelsen eller har underlåtit att göra en anmälan enligt bestämmelsen,

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

8) tillverkaren eller importören inte har lämnat uppgifter enligt 14—16, 18, 20, 26, 27 eller 29 § till Valvira på föreskrivet sätt, inom föreskriven tid eller i föreskrivet format eller om de uppgifter som lämnats inte är korrekta,

9) tillverkaren eller importören inte har betalat de avgifter som avses i 90 § 3 mom. till Valvira,

10) tobaksproduktens detaljhandelsförpackning strider mot 32—35 § eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, en elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare eller dess detaljhandelsförpackning strider mot 36 § eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den, detaljhandelsförpackningen för nikotinfri vätska för förångning strider mot 38 § eller detaljhandelsförpackningen för en örtprodukt för rökning strider mot 39 § eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Valvira ska underrätta kommissionen om ett försäljningsförbud som meddelats med stöd av 1 mom. 1 punkten på grundval av att tobaksprodukten strider mot 11 § 1 mom. 1 eller 9 punkten.

Valvira kan förbjuda försäljning och annan överlåtelse av en tobaksprodukt till konsumenter också när verket i enlighet med 85 § prövar förutsättningarna för att godkänna det verifieringslaboratorium som ansvarar för verifieringen av produkten eller i enlighet med 104 § prövar förutsättningarna för att återkalla godkännandet, om verket har grundad anledning att ifrågasätta riktigheten i uppgifterna om laboratoriet eller behörigheten i laboratoriets verksamhet. När försäljningsförbud meddelas ska hänsyn tas till om tillverkaren eller importören för att uppfylla skyldigheterna i denna lag har möjlighet att anlita något annat godkänt laboratorium under den tid saken behandlas.

Valvira ska återkalla ett försäljningsförbud genast när det inte längre finns någon grund för det.

### 101 §

#### *Tillbakadragning från marknaden*

I de ärenden som avses i 99 och 100 § kan Valvira ålägga tillverkaren eller importören att inom den tid som verket bestämmer dra tillbaka produkten från marknaden på egen bekostnad. Valvira ska återkalla åläggandet att dra tillbaka produkten genast när det inte längre finns någon grund för detta.

### 102 §

#### *Temporärt förbud*

Om det på grund av omfattningen eller betydelsen av ett förfarande som strider mot de bestämmelser som avses i 99 eller 100 § är påkallat att snabbt hindra att förfarandet fortsätts eller upprepas, kan Valvira meddela ett temporärt förbud innan ärendet avgörs slutligt. Ett temporärt förbud träder i kraft genast och kan återkallas innan ärendet avgörs slutligt.

Om Valvira konstaterar eller har grundad anledning att förmoda att specifika elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare eller en viss typ av elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare kan utgöra en allvarlig risk för människors hälsa trots att produkten uppfyller de krav som följer av denna lag och EU:s lagstiftning, kan Valvira temporärt förbjuda försäljning och annan överlåtelse av produkten till konsumenter. Valvira ska genast underrätta kommissionen och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater om det temporära förbudet och grunderna för



## Betänkande ShUB 7/2016 rd

det. Ärendet avgörs slutligt, när kommissionen har meddelat om den anser att förbudet är motiverat.

### 103 §

#### *Rättelse*

När Valvira fattar beslut om ett förbud enligt 99, 100 § eller 102 § eller om att dra tillbaka en produkt från marknaden enligt 101 § kan verket förplikta den som förbudet eller åläggandet gäller att inom utsatt tid och på det sätt som verket bestämmer vidta en åtgärd för att rätta felaktiga eller vilseledande uppgifter, om detta kan anses behövt på grund av de uppenbara olägenheter som det mot bestämmelserna stridande förfarandet orsakar.

### 104 §

#### *Avbrytande av verksamheten vid ett verifieringslaboratorium och återkallande av godkännandet av ett verifieringslaboratorium*

Valvira kan avbryta verksamheten vid ett verifieringslaboratorium som avses i 85 § för viss tid eller återkalla godkännandet av laboratoriet, om

1) Ackrediteringstjänsten Finas konstaterar att laboratoriet inte uppfyller de kompetenskrav som ställs på laboratoriet eller verifieringsmetoderna, eller

2) Valvira av en myndighet i en annan medlemsstat eller av någon annan har fått tillförlitlig utredning över att laboratoriet eller verifieringsmetoderna inte uppfyller kraven för godkännande eller kompetens eller att de mätningsresultat som laboratoriet har uppgett inte kan anses tillförlitliga.

Valvira kan för viss tid avbryta verksamheten vid ett laboratorium också om verket i en fråga som är väsentlig för verksamheten har grundad anledning att ifrågasätta riktigheten i uppgifterna om laboratoriet eller behörigheten i laboratoriets verksamhet och varningar som laboratoriet har fått inte har lett till att bristerna har avhjälpats.

### 105 §

#### *Vite och hot om tvångsutförande*

Valvira eller en kommun kan förena ett förbud eller ett åläggande som verket eller kommunen meddelar med stöd av bestämmelserna i denna lag med vite eller hot om att en åtgärd som inte vidtagits inom utsatt tid utförs på den försumliges bekostnad.

I ärenden som avses i 107 § fattas beslut om utdömande av vite som Valvira eller kommunen har förelagt och beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande som Valvira eller kommunen förelagt av marknadsdomstolen på ansökan av den som har förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande. Bestämmelser om sökande av ändring när det gäller sådant vite och hot om tvångsutförande finns i 107 §.

Bestämmelser i övrigt om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

13 kap.

### Ändringsökande

106 §

#### *Sökande av ändring i beslut av Valvira och kommunen*

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat följer av 4 mom. eller 107 §.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Om inte något annat följer av 2 mom., får Valvira överklaga ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller

- 1) förbud mot försäljning eller annan överlåtelse av en tobaksprodukt med stöd av 100 § 1 mom. 1 punkten,
- 2) förbud mot försäljning eller annan överlåtelse av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare med stöd av 100 § 1 mom. 4 punkten,
- 3) förbud mot försäljning eller annan överlåtelse av nikotinvätska eller nikotinfri vätska för förångning med stöd av 100 § 1 mom. 5 punkten.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om tillsynsplaner enligt 84 § och de taxor som avses i 90 och 91 § finns i kommunallagen (410/2015).

107 §

#### *Sökande av ändring i marknadsrättsliga ärenden*

Följande beslut får inte överklagas genom besvär:

- 1) ett av Valvira eller en kommun meddelat beslut om förbud eller annat beslut som grundar sig på marknadsföring i strid med 68 § eller på att detaljhandelsförpackningen för en tobaksprodukt, elektronisk cigarett, påfyllningsbehållare, nikotinvätska, nikotinfri vätska för förångning eller en örtprodukt för rökning strider mot bestämmelserna i 5 kap.,
- 2) beslut om föreläggande av vite eller hot om tvångsutförande som gäller beslut som avses i 1 punkten.

Den som av Valvira har meddelats ett i 1 mom. avsett beslut eller föreläggande av vite eller hot om tvångsutförande får genom en ansökan föra ärendet till marknadsdomstolen inom 30 dagar från delfäendet av beslutet.

Den som av en kommun har meddelats ett i 1 mom. avsett beslut eller föreläggande av vite eller hot om tvångsutförande får genom en ansökan föra ärendet till Valvira inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Den som har meddelats ett beslut av Valvira kan föra ärendet till marknadsdomstolen på det sätt som anges i 2 mom.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 108 §

#### *Verkställande av beslut trots överklagande*

I denna lag avsedda beslut av förvaltningsmyndigheter får verkställas även om de överklagas. Besvärinstanserna har dock rätt att förbjuda eller avbryta verkställigheten högst till dess överklagandet avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Vad som förskrivs i 1 mom. gäller inte förbud som meddelas med stöd av 79 §. (Nytt)

### 14 kap.

#### **Straffbestämmelser**

### 109 §

#### *Brott vid försäljning av tobak*

Den som uppsåtligen

1) i strid med 53 § 1 mom. säljer eller på annat sätt mot ersättning överlåter eller förmedlar tobaksprodukter eller nikotinvätska till den som inte har fyllt 18 år,

2) i strid med 51 § säljer eller på annat sätt mot ersättning överlåter eller förmedlar rökfria tobaksprodukter,

3) i strid med 44 § i näringsverksamhet säljer eller på annat sätt överlåter tobaksprodukter eller nikotinvätska utan detaljhandelstillstånd eller utan att göra en anmälan om detaljhandel med nikotinvätska enligt 48 § eller

4) i strid med 60 § i partihandel säljer eller på annat sätt överlåter tobaksprodukter eller nikotinvätska till någon annan än en sådan aktör som avses i den paragrafen,

ska för *brott vid försäljning av tobak* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

### 110 §

#### *Förseelse vid marknadsföring av tobak*

Den som beställer och den som utför en marknadsföringsåtgärd och anställda hos dem som uppsåtligen

1) i strid med 68 § marknadsför tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska eller

2) i strid med 71 § håller tobaksprodukter, tobakssurrogat, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor eller deras varumärken synliga i detaljhandel

ska för förseelse vid marknadsföring av tobak dömas till böter.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 111 §

#### *Brott vid marknadsföring av tobak*

Den som beställer och den som utför en marknadsföringsåtgärd och anställda hos dem som i strid med 68 § uppsåtligen marknadsför tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska så att marknadsföringen, med hänsyn till det sätt på vilket den genomförs, målgruppens ålder eller storlek eller den ekonomiska nytta som förfarandet medfört, också som helhet bedömt ska anses vara grovt, ska för *brott vid marknadsföring av tobak* dömas till böter eller fängelse i högst två år. ~~Det som föreskrivs ovan gäller den som beställt och utfört marknadsföringsåtgärden samt anställda hos dem.~~

### 112 §

#### *Hörande av Valvira*

Innan åtal för förseelse vid marknadsföring av tobak enligt 110 § eller brott vid marknadsföring av tobak enligt 111 § väcks ska åklagaren ge Valvira tillfälle att lämna ett utlåtande. När domstolen behandlar ett sådant ärende ska den ge Valvira tillfälle att bli hört.

### 113 §

#### *Rökningsförseelse*

Den som uppsåtligen trots påminnelse från innehavaren av ett allmänt kommunikationsmedel, en lokal eller ett utomhusområde, från innehavarens representant, från tillsynsmyndigheten eller från arrangören av eller en **ordningsvakt** vid en offentlig tillställning fortsätter att röka i en lokal eller utomhus på ställen där tobaksrökning är förbjuden enligt 74 § 1 mom., ska för *rökningsförseelse* dömas till böter.

Vad som föreskrivs om tobaksrökning i 1 mom. gäller även rökning av örtprodukter för rökning och användning av elektroniska cigaretter samt användning av rökfria tobaksprodukter i strid med 74 § 3 mom. i lokaler eller på utomhusområden vid daghem eller läroanstalter som ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, yrkesutbildning eller gymnasieutbildning.

### 114 §

#### *Försummelse av åtgärder som skyddar mot tobaksrök*

En innehavare av ett allmänt kommunikationsmedel, en lokal eller ett utomhusområde eller en representant för denne eller en arrangör av en offentlig tillställning som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) i strid med 74 § 1 mom. tillåter tobaksrökning i en lokal eller på ett utomhusområde där tobaksrökning är förbjuden, eller

2) i strid med 76 § 2 mom. tillåter arbete i rökrum eller i strid med 77 § 1 mom. tillåter servering eller intagande av mat eller dryck i rökrum,

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

ska, om inte försummelsen kan anses vara ringa och om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *försummelse av åtgärder som skyddar mot tobaksrök* dömas till böter.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tobaksrökning gäller även rökning av en örtprodukt för rökning och användning av en elektronisk cigarett.

115 §

### *Hänvisning till strafflagen*

Bestämmelser om straff för **smuggling och lindrig smuggling** finns i 46 kap. 4 och 5 § i strafflagen (39/1889).

116 §

### *Domseftergift i vissa fall*

Den som bryter mot ett i denna lag avsett förbud eller åläggande som har förenats med vite behövs inte dömas till straff för samma gärning.

15 kap.

## **Särskilda bestämmelser**

117 §

### *Ytterförpackningar*

Vad som i denna lag föreskrivs om detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter, örtprodukter för rökning, elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare gäller även eventuella ytterförpackningar, med undantag för 32 § 1 mom. 2 punkten, 34 och 35 § samt 6 kap.

118 §

### *Förbud mot innehav*

Den som inte har fyllt 18 år får inte inneha tobaksprodukter eller nikotinvätska.

119 §

### *Förstöring*

En anhållningsberättigad tjänsteman får bevisligen förstöra eller låta förstöra en sådan tobaksprodukt, örtprodukt för rökning, elektronisk cigarett eller nikotinvätska jämte förpackning som

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

kan tas i beslag därför att det finns skäl att anta att den kommer att förklaras förverkad, och som inte har något nämnvärt försäljnings- eller bruksvärde.

16 kap.

### **Ikraftträdande**

120 §

#### *Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs den gamla tobakslagen (693/1976).

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den gamla tobakslagen, tillämpas denna lag i dess ställe.

Lagens 11 § 1 mom. 1 punkt tillämpas på produkter som avses i artikel 7.14 i tobaksdirektivet från och med den 20 maj 2020.

Förbudet mot karakteristisk doft eller smak enligt 25 § tillämpas på nikotinfri vätska för förångning från och med den 1 januari 2017.

Lagens 32 § 1 mom. 2 punkt och 6 kap. tillämpas på detaljhandelsförpackningar för cigaretter och rulltobak från och med den 20 maj 2019 och på detaljhandelsförpackningar för andra tobaksprodukter från och med den 20 maj 2024. Före dessa datum ska de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas på detaljhandelsförpackningars identifierbarhet och spårbarhet.

Vad som i 58 § föreskrivs om gränsöverskridande distansförsäljning av elektroniska cigaretter och nikotinvätskor tillämpas från och med den 1 januari 2017.

**Lagens 70 och 79 § tillämpas från och med den 1 januari 2017. (Nytt 8 mom.)**

Lagens 71 § tillämpas på andra produkter som avses i paragrafen än tobaksprodukter från och med den 1 januari 2017, om produkten inte är försedd med ett varumärke för en tobaksprodukt. Vad som föreskrivs i detta moment gäller dock inte nikotinvätskor eller elektroniska cigaretter som är färdigt fyllda med nikotinvätska.

Lagens 106 § 3 mom. gäller till och med den 20 maj 2026. På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om inte något annat följer av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av 21 och 35 § i tobakslagen (1043/2015).

121 §

#### *Övergångsbestämmelse om anmälningar*

I fråga om tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare och örtprodukter för rökning som på lagligt sätt har sålts eller på annat sätt överlåtits till konsumenter i Finland senast den 20 maj 2016 ska det göras anmälningar och lämnas andra uppgifter enligt 14, 26 och 29 § senast den 20 november 2016.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 122 §

#### *Övergångsbestämmelser om detaljhandelsförpackningar*

Tobaksprodukter för rökning får till och med den 20 maj 2017 säljas och på annat sätt överlåtas till konsumenter i detaljhandelsförpackningar som är förenliga med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om produkterna har tillverkats eller övergått till fri omsättning före den 20 maj 2016.

Elektroniska cigaretter som inte är färdigt fyllda med nikotinvätska och vars detaljhandelsförpackningar inte är förenliga med 36 § och bestämmelser som utfärdats med stöd av den får trots dessa bestämmelser säljas och på annat sätt överlåtas till konsumenter till och med den 20 maj 2017, om produkterna har tillverkats eller övergått till fri omsättning före den 20 november 2016.

Örtprodukter för rökning vars detaljhandelsförpackningar inte är förenliga med 39 § och bestämmelser som utfärdats med stöd av den får trots dessa bestämmelser säljas och på annat sätt överlåtas till konsumenter till och med den 20 maj 2017, om produkterna har tillverkats eller övergått till fri omsättning före den 20 maj 2016.

Nikotinfri vätska för förångning vars detaljhandelsförpackningar inte är förenliga med 38 § får trots dessa bestämmelser säljas och på annat sätt överlåtas till konsumenter **fram till slutet av 2016**.

### 123 §

#### *Övergångsbestämmelser om detalj- och partihandel*

När denna lag träder i kraft förblir de detaljhandelstillstånd för tobaksprodukter som beviljats med stöd av den gamla tobakslagen i kraft. Med stöd av ett sådant tillstånd får dock inte sådan verksamhet för vilken det inte enligt denna lag får beviljas tillstånd bedrivas efter ~~den 20 november~~ 2016.

Sådan partihandel som avses i 50 § får bedrivas **fram till slutet av 2016** utan att en anmälan enligt paragrafen görs, om partihandeln har inletts före **ikraftträdandet** av denna lag.

### 124 §

#### *Övergångsbestämmelse om rökfria tobaksprodukter*

Andra rökfria tobaksprodukter än tobak för användning i munnen får trots 51 § säljas och på annat sätt överlåtas i detaljhandel till och med den 20 maj 2017, ~~om produkten i fråga har sålts eller på annat sätt överlåtits till konsumenter i Finland senast den 20 maj 2016.~~

### 125 §

#### *Övergångsbestämmelse om rökrum*

I ett sådant rum eller en sådan del av en lägenhet eller en lokal som enligt 13 § 1 mom. i den gamla tobakslagen reserverats för tobaksrökning kan tobaksrökning tillåtas till och med den 20 maj 2018 utan sådant godkännande som avses i 76 § 1 mom. i denna lag.

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

126 §

### *Övergångsbestämmelse om övervakningsavgifter*

Kommunen kan ta ut övervakningsavgifter enligt 91 § från och med den 1 januari 2017. Före denna tidpunkt ska 25 a § 2 och 3 mom. i den gamla tobakslagen tillämpas på övervakningsavgifterna.

---

2.

## Lag

### om ändring av 54 b § i läkemedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i läkemedelslagen (395/1987) 54 b § 2 mom., sådant det lyder i lag 22/2006, som följer:

54 b §

-----  
Vid tillsynen över detaljhandel med nikotinpreparat som sker någon annanstans än på apotek eller filialapotek och i medicinskåp ska dessutom 8 § i tobakslagen ( / ) iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

---

3.

## Lag

### om ändring av 2 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut



## Betänkande ShUB 7/2016 rd

*ändras* i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (669/2008) 2 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1637/2015, som följer:

2 §

### *Uppgifter*

Verket ska sköta följande:

1) den tillståndsförvaltning, styrning och tillsyn som föreskrivs för verket i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015), folkhälsolagen (66/1972), lagen om företagshälsovård (1383/2001), lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), mentaltvårdslagen (1116/1990), lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986), lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987), lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007), lagen om elektroniska recept (61/2007), socialvårdslagen (1301/2014), lagen om privat socialservice (922/2011), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977), hälsoskyddslagen (763/1994), alkohollagen (1143/1994), tobakslagen ( / ), gentekniklagen (377/1995), lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (629/2010) och lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015),

---

Denna lag träder i kraft den 20 .

---

4.

## Lag

### om ändring av 21 § i lagen om hälso- och sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 21 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1511/2015, som följer:

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

21 §

*Miljö- och hälsoskydd*

-----  
Bestämmelser om miljö- och hälsoskydd finns i hälsoskyddslagen (763/1994), livsmedelslagen (23/2006), tobakslagen ( / ) och veterinärvårdslagen (765/2009).

Denna lag träder i kraft den 20 .  
-----

**5.**

### Lag

#### om ändring av 5 § i lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet (523/2015) 5 § 2 mom. 5 punkten som följer:

5 §

-----  
Organet har i uppgift att  
-----

5) sörja för att de kommunala åtgärder som avses i 4 punkten samordnas med de åtgärder som hör till eller stöder det förebyggande rusmedelsarbetet inom polisen, inom tillsynen över efterlevnaden av alkohollagen (1143/1994) och tobakslagen ( / ), inom näringslivet och i synnerhet inom de allmännyttiga sammanslutningar som deltar i det förebyggande rusmedelsarbetet.  
-----

Denna lag träder i kraft den 20 .  
-----

6.

## Lag

### om ändring av 1 kap. 6 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) 1 kap. 6 § 1 mom. 12 punkten  
som följer:

1 kap.

#### Allmänna bestämmelser

6§

#### *Marknadsrättsliga ärenden*

Marknadsdomstolen handlägger som *marknadsrättsliga ärenden* de ärenden som hör till dess  
behörighet enligt

-----  
12) tobakslagen ( / ).  
-----

\_\_\_\_\_

Denna lag träder i kraft den 20 .

\_\_\_\_\_

7.

## Lag

### om ändring av 1 § i lagen om tobaksaccis

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om tobaksaccis (1470/1994) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1314/2011, som  
följer:

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

### 1 §

-----  
Syftet med tobaksaccisen är att bland annat främja de mål om vilka föreskrivs i tobakslagen ( /  
).

-----  
Denna lag träder i kraft den 20 .  
-----

**8.**

## Lag

### om ändring av 21 § i lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland (343/2003) 21 § 2 mom. 8 punkten, så-  
dan den lyder i lag 508/2011, som följer:

### 21 §

#### *Landskapet Kajanaland samkommun för social- och hälsovård*

-----  
I landskapet sköter samkommunen de uppgifter som har ålagts kommunen eller samkommu-  
nen i

-----  
8) tobakslagen ( / ),  
-----

-----  
Denna lag träder i kraft den 20 .  
-----

**Betänkande ShUB 7/2016 rd**

**9.**

**Lag**

**om ändring av 1 § i lagen om statsandel för kommunal basservice**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) 1 § 1 mom. 28 punkten, så-  
dan den lyder i lag 982/2012, som följer:

1 §

*Tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas på statsandel som beviljas för driftskostnader i fråga om sådana uppgifter  
för kommunerna (*statsandelsåliggande*) om vilka det föreskrivs i

-----  
28) tobakslagen ( / ),  
-----

-----  
Denna lag träder i kraft den 20 .  
-----

**10.**

**Lag**

**om ändring av 217 § i informationssamhällsbalken**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i informationssamhällsbalken (917/2014) 217 § som följer:

## Betänkande ShUB 7/2016 rd

217 §

### *Marknadsföring av vissa produkter*

Bestämmelser om marknadsföring av tobaksprodukter finns i tobakslagen ( / ). Bestämmelser om reklam och säljfrämjande verksamhet för alkoholdrycker finns i alkohollagen (1143/1994). Bestämmelser om marknadsföring av läkemedel finns i läkemedelslagen (395/1987).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 2.6.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuula Haatainen sd  
vice ordförande Hannakaisa Heikkinen cent  
medlem Arja Juvonen saf  
medlem Niilo Keränen cent  
medlem Anneli Kiljunen sd  
medlem Sanna Lauslahti saml  
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst  
medlem Juha Pylväs cent  
medlem Sari Raassina saml  
medlem Vesa-Matti Saarakkala saf  
medlem Annika Saarikko cent  
medlem Sari Sarkomaa saml  
medlem Martti Talja cent  
ersättare Ritva Elomaa saf  
ersättare Ilmari Nurminen sd  
ersättare Sari Tanus kd.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.